

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים
מינהל התנועה / אגף הרישוי

הרשות הלאומית
לבטיחות בדרכים

מרכז לימוד נהיגה

תכנית לימוד משולבת
עיוני - מעשי

מהדורה שנייה

השתלמות שנתית למורי נהיגה 2009

כתיבה ועריכה: אבי אדרי וחיליק פלוטקין

תודה מיוחדת לדני שטרזמן על כתיבת החומרים לפיילוט המל"ן (2006).

הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים מודה לכל השותפים במלאכה חשובה זו - חברי וועדות המל"ן, יועצים, עובדי רשות הרישוי ועובדי הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים - שתרמו מהידע, האמונה והרצון להביא לשינוי אמיתי בדרך הכשרת הנהג בישראל.

כמו כן, הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים מודה למורים לנהיגה של כפר סבא שהשתתפו בפיילוט ותרמו רבות להבנת וקידום התוכנית.

- אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני או אחר - כל חלק שהוא מהחומר שבחוברת זו. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא מהחומר הכלול בחוברת זו אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מהרשות הלאומית לבטיחות בדרכים • כל האמור בחוברת זו בלשון זכר, משמעו גם לשון נקבה.

השתלמויות מורי נהיגה

הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

תכנית לימוד נהיגה עיונית
משולבת בלימודים מעשיים
ומתאמת למרכזי לימוד נהיגה

תוכן עניינים

6	פתח דבר
9	כרטיס תלמיד חדש
14	כרטיס תלמיד ישן מול חדש
18	הנחיות דיסקטיות למורה
20	תכנית לימוד נהיגה עיונית משולבת בלימודים מעשיים
מערכי שיעור		
25	שלב א' הכרת תא הנהג, תפעול והסתכלות
29	שלב ב' מיקום בדרך, חניה צמתים פניות וזכויות קדימה
36	שלב ג' חלק 1 מהירות בנסיעה שמירת רווח, עקיפות ודרכים הרריות
43	חלק 2 לנהוג ולדעת יותר

שלום רב,

הקטל בכבישי הארץ גובה מחיר דמים כבד. מספר ההרוגים בכבישי הארץ מאז קום המדינה גבוה יותר מכל מלחמות ישראל והרוגי פעולות הטרור גם יחד, כמו גם מספר הפצועים, אלו שלעולם לא חזרו למעגל חיים תקין ומשפחותיהם הנושאות בכאב אין סופי.

הגורם הדומיננטי למעורבות בתאונות דרכים הוא הגורם האנושי. מחקרים מהארץ ומהעולם, מצביעים על 95% מתאונות הדרכים המיוחסות לגורם האנושי ועל מעורבות גבוהה של נהגים צעירים בת"ד, באופן משמעותי ממשקלם היחסי באוכלוסייה.

הכשרת הנהג החדש לא עברה שינוי משמעותי מאז קום המדינה בכל הקשור בהשקעה במתודולוגיית הלימוד ובתהליכים היישומיים של הכשרה מתקדמת, וזאת למרות שחלו תמורות רבות בתחומים רבים אחרים כגון תשתיות, היקף הנסועה ותהליכי חקיקה.

הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים מובילה בשותפות עם אגף הרישוי במשרד התחבורה וארגון מורי הנהיגה מהלך של שינוי בתהליך הכשרת הנהג. מהלך זה כולל הקמת מרכזי לימוד נהיגה (מל"ן) שיהוו מסגרת אינטגרטיבית חדשה, שמטרתה הכשרת נהגים חדשים באופן שיאפשר תהליך כניסה חלקה, מקצועית ובטוחה "לעולם הנהיגה" ויאפשר להם רמת ביטחון גבוהה יותר כנהגים עצמאיים.

בשנת 2009 יתקיימו השתלמויות מקצועיות לכלל מורי הנהיגה. השתלמויות אלו, יהוו את נקודת ההתחלה לשינוי מובנה, מקצועי ומעמדי של מורי הנהיגה בישראל.

הצלחה בתהליך מונחת על שותפות!!! אני רואה במורי הנהיגה בישראל, שותפים הכרחיים במאבק הארוך והתובעני להקטנת מספר תאונות הדרכים, יחד נשפר את איכות הנהג החדש העולה לכביש ובכך נשפיע על תרבות הנהיגה בכבישי ישראל.

אני מאמין כי למורי הנהיגה "מורים לחיים", יש כוח השפעה עצום על הנהגים הצעירים והוריהם, הן באמצעות שיעורי נהיגה מקצועיים והן על ידי דוגמה אישית, אכפתיות ותרבות של בטיחות.

בואו יחד נפעל בנחישות והתמדה לממש שינוי, שינוי שיציל חיים.

בברכה,

יאיר דורי

מנכ"ל הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים

הנדון: השתלמות מורי נהיגה/מנהלים מקצועיים לשנת 2009

תאונות הדרכים בישראל הפכו זה מכבר למכת מדינה. מדי יום ביומו אנו עדים להתרחשותן של תאונות דרכים הגובות מחיר כבד. מרבית המחקרים מצביעים על כך כי הגורם הדומיננטי למעורבות בתאונות דרכים גדולה באופן משמעותי ממשקלם היחסי באוכלוסייה.

מאז קום המדינה ועד עצם היום הזה, לא חל שינוי מהותי בכל הקשור בהשקעה ב"הכשרת הנהג" למרות שחלו תמורות בתשתיות הכבישים, בחקיקה וכמות הנסועה.

משרד התחבורה, מנהל תנועה - אגף הרישוי בשיתוף עם הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים וארגון מורי הנהיגה, מובילים מהלך של שינוי בתהליך הכשרת הנהג. כחלק ממהלך זה, יוקמו בתי ספר לנהיגה במתכונת חדשה - "מרכז לימוד נהיגה" (מל"ן). המל"ן יהווה מסגרת אינטגרטיבית ללימוד החלק העיוני של הוראת הנהיגה אשר יקביל לחלק המעשי. ערך המוסף שיקבל התלמיד במסגרת הלימוד העיוני בכך, שהתכנים יהיו מלווים בטכנולוגיות המחשה מתקדמות, אשר יסייעו בידי התלמיד להפנים ולהבין טוב יותר את החומר הנלמד.

במסגרת ההתארגנות לקראת הקמת המל"נים באפריל 2010 תתקיים במהלך שנת 2009 השתלמות חובה למורי הנהיגה אשר מטרתה להכשיר את ציבור מורי הנהיגה לשיטה ולתכני הלימוד החדשים.

לאור האמור לעיל ובהמשך לתיקוני חקיקה בנושא (תקנה 253 לתקנות התעבורה) יחויב כל מורה לנהיגה בביצוע השתלמות חובה אחת לשנה. השתלמות זו מהווה תנאי הכרחי להמשך קבלת רישיון להוראת נהיגה במסגרת החדשה.

מעבר לכך יתקיימו השתלמויות רשות נוספות למורי נהיגה בתחום הדרכת החומר העיוני ובנושא הכשרת מלווה.

אנו רואים חשיבות עליונה בתרומתם של מורי הנהיגה להצלחת תוכנית זו, המהווה שינוי מהותי במערך הכשרת תלמיד הנהיגה במדינת ישראל.

אני מאחל לכולם הצלחה והמשך שיתוף פעולה פורה.

בכבוד רב

גאנם חמאדה

מנהל אגף הרישוי

משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

מדינת ישראל - משרד התחבורה מנהל התנועה / אגף הרישוי גאנם חמאדה - מנהל אגף הרישוי

כרטיס תלמיד משולב דרגה - B רכב פרטי
היתר זמני לנהיגה ברכב מנועי מסוג M1

כרטיס תלמיד

מנהל מקצועי, מורה לנהיגה ותלמיד /ה נכבד /ה!
כרטיס התלמיד כולל פרוט נושאי הלימוד בשיעורי הנהיגה המעשיים והעיוניים והינו כלי עזר לתהליך לימוד הנהיגה.
הנך מתבקש להיעזר בו בכל תהליך ההוראה המעשית והעיונית כולל מסלול אתגר, ועד לקבלת רישיון הנהיגה.
בסוף כל תהליך על התלמיד והמורה לנהיגה לחתום על המשימות שנלמדו. מאחלים לך לימוד פורה.

תמונה

פרטי התלמיד:

שם משפחה _____ שם פרטי _____ מס' ת"ז _____
 עיר _____ רחוב/שכונה _____ מס' בית _____ מיקוד _____
 טלפון _____ סלולרי _____
 דרגת רישיון מבוקש B תיבת הילוכים _____ מס' רכב _____
 תאריך אישור רפואי ____ / ____ / ____ תאריך בדיקת עיניים ____ / ____ / ____ תנאים והגבלות _____
שנה חודש יום שנה חודש יום
 תאריך התחלת הלימוד העיוני ____ / ____ / ____ עברה/ה בהצלחה את המבחן העיוני בתאריך ____ / ____ / ____
שנה חודש יום שנה חודש יום
 תאריך התחלת הלימוד המעשי ____ / ____ / ____ עברה/ה בהצלחה את המבחן המעשי בתאריך ____ / ____ / ____
שנה חודש יום שנה חודש יום
 חתימת הבוחן _____ חותמת הבוחן _____

חותמת רשות הרישוי להיתר נהיגה זמני לתקופת הליווי

שם _____ חתימה _____ תאריך ____ / ____ / ____ חותמת _____
שנה חודש יום שנה חודש יום
 תקופת הליווי: תאריך תחילת הליווי ____ / ____ / ____ תאריך סיום הליווי ____ / ____ / ____
שנה חודש יום שנה חודש יום

פרטי המלווה:

שם ומשפחה _____ מס' ת"ז _____ כתובת _____ טלפון _____
 שם ומשפחה _____ מס' ת"ז _____ כתובת _____ טלפון _____
 הצהרת המלווה: הריני מצהיר בזאת כי שימשתי כמלווה לתלמיד במשך התקופה האמורה
 תאריך _____ חתימה _____ מס' ת"ז _____
 תאריך _____ חתימה _____ מס' ת"ז _____

אישור התלמיד:

שם ומשפחה _____ מס' ת"ז _____ חתימה _____

פרטי המורים ומרכזי לימוד הנהיגה:

1. שם ומשפחה _____ מס' רישיון הוראה _____ שם ביה"ס _____
 שם מרכז לימוד הנהיגה _____ מספרו _____ כתובתו _____
 2. שם ומשפחה _____ מס' רישיון הוראה _____ שם ביה"ס _____
 שם מרכז לימוד הנהיגה _____ מספרו _____ כתובתו _____

פרוט שלבי הלימוד - מעשי / עיוני

הלימוד המעשי	הלימוד העיוני
<p>שלב א' - הכרת תא הנהג, תפעול והסתכלות</p> <p>א 1 כניסה לרכב, ויציאה ממנו א 2 מערכות הרכב - תפעול, בטיחות ובקרה א 3 ישיבה נכונה, התנעת מנוע, אבטחת הרכב והדממת המנוע בסיום הנסיעה א 4 התחלות נסיעה והיגוי בקו ישר לפניים ולאחור, האצה, האטה ועצירת מטרה בכל ההילוכים במצבי הדרך השונים א 5 הפניות (סטיות) הגה בנסיעה לפניים ולאחור א 6 הרגלי הסתכלות וזיהוי סימנים מעידים א 7 הדרך וחלקיה התלמיד למד משימות אלה תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>	<p>שלב א' - מפגש 1 שיעור ראשון</p> <p>א כניסה ויציאה מהרכב ב הכרת תא הנהג ג בקיאות ושילטה במכלולי הרכב תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>
<p>הצדק חשוב בחיים, אך החוכמה מצילה אותם. בכביש אל תהיה צודק בכביש תהיה חכם!</p>	<p>שלב א' - מפגש 1 שיעור שני</p> <p>א אבטחת הרכב בסיום הנסיעה והדממת מנוע ב מרחקי עצירה תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>
<p>כבד/י את משתמשי הדרך האחרים, למען יאריכו ימך בעולם הזה</p>	<p>שלב א' - מפגש 2 שיעור ראשון</p> <p>א הרגלי הסתכלות ב סימנים מעידים תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>
<p>שלב ב' - מיקום בדרך, חנייה, צמתים, פניות וזכויות קדימה</p> <p>ב 1 מיקום בכביש בנתיביו השונים ב 2 התקרבות לצמתים חצייה, פניות שונות ויציאה ממקום חסום ב 3 מתן זכות קדימה בדרך במצבים השונים ב 4 התקרבות וחציית מפגש מסילת ברזל (משימה זו תבוצע במסלול אתגר, אם לא תתאפשר לביצוע במסלול הלימוד) ב 5 התאמת הנהיגה להימצאות הולכי רגל ב 6 חנייה ועצירה בנסיעה לפניים ולאחור התלמיד למד משימות אלה מתאריך __ / __ / __ עד תאריך __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>	<p>שלב א' - מפגש 2 שיעור שני</p> <p>א הדרך וחלקיה ב תמרורים תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>
<p>שלב ב' - מיקום בדרך, חנייה, צמתים, פניות וזכויות קדימה</p> <p>א מיקום בכביש ב תמרורים תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>	<p>שלב ב' - מפגש 3 שיעור ראשון</p> <p>א עצירה חנייה בימין ובשמאל הכביש ב חנייה במקביל למדרכה בין שני כלי רכב חונים בנסיעה לאחור ג חנייה בהתאם לסימון על פני הדרך ד תמרורים תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>
<p>הנהג שליך, הוא לא אויבך! הוא שותף לדרך!</p>	<p>שלב ב' - מפגש 3 שיעור שני</p> <p>א זכויות קדימה ב תמרורים תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>
<p>שלב ב' - מפגש 4 שיעור ראשון</p> <p>א זכויות קדימה ב תמרורים תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>	<p>שלב ב' - מפגש 4 שיעור ראשון</p> <p>א זכויות קדימה ב תמרורים תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>

הלימוד העיוני	הלימוד המעשי
<p>שלב ב' - מפגש 4 שיעור שני א מעגלי תנועה וצמתים מרומזרים ב תמרורים ג מדרג הציות ד חוכמה מול צדק תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>	<p>חיי נוסעין נתונים בידיך אנא שמור עליהם</p>
<p>שלב ג' חלק 1 - מפגש 5 שיעור ראשון א התאמת הנהיגה להולכי רגל ב תמרורים תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>	<p>שלב ג' מהירות הנסיעה, שמירת רווח, עקיפות ודרכים הרריות ג 1 מהירות הנסיעה במצבי הדרך השונים ג 2 תגובות במקרה של סכנה בלתי צפויה ג 3 שמירת רווח היקפית ג 4 נעקף / עוקף ג 5 נהיגה בדרכים שאינן עירוניות ג 6 נהיגה בדרכים הרריות ג 7 נהיגה בזמן תאורה / חשכה בדרך עירונית שאינה עירונית התלמיד למד משימות אלה תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>
<p>שלב ג' חלק 1 - מפגש 5 שיעור שני א מפגש מסילת ברזל ב רכב ביטחון ג תמרורים תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>	
<p>שלב ג' חלק 1 - מפגש 6 שיעור ראשון א מהירות הנסיעה ב מחלף ג תמרורים תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>	
<p>שלב ג' חלק 1 - מפגש 6 שיעור שני א שמירת רווח ב רכב נעקף ג עקיפת רכב נוסע ד תמרורים תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>	
<p>מבחן פנימי עיוני שלב א' שלב ב'</p>	
<p>שלב ג' חלק 1 - מפגש 7 שיעור ראשון א נסיעה בדרכים שאינן עירוניות במהירויות גבוהות ב נסיעה בדרכים הרריות, צרות ומפותלות ג תמרורים תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>	<p>מי שממהר תמיד מאחר !</p>
<p>שלב ג' חלק 1 - מפגש 7 שיעור שני א נהיגה בשול הדרך ב תגובה במקרה של סכנה בלתי צפויה ג הימנעות מהחלקה תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>	

הלימוד העיוני	הלימוד המעשי
שלב ג' חלק 1 - מפגש 8 שיעור ראשון א נהיגה בזמן תאורה ב תמרורים זוהרים ג הגורמים לאובדן שליטה בזמן הנהיגה תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____	שתיית את / ה לא נוהג / ת!
שלב ד' - מסלול אתגר מסכם משימות לביצוע: נהיגה בת 100 ק"מ לפחות בתנאי דרך ותנועה השונים 1ד נהיגה בכבישים מהירים במהירויות גבוהות מ-90 קמ"ש ועד 110 קמ"ש 2ד עקיפות בדרכים שאינן עירוניות וכבישים חד סטריים ודו סטריים במהירויות גבוהות 3ד נהיגה בדרכים הרריות עירוניות ושאין עירוניות בעלות מבנה טופוגרפי מורכב כבישים צרים, שוליים נמוכים, עקומות חדות, ירידות ועליות תלולות, תוך ביצוע ירידה לשול ועלייה ממנו 4ד נהיגה בזמן תאורה / חשכה בדרכים שאינן עירוניות וכבישים חד סטריים ודו סטריים 5ד נהיגה בדרכים עירוניות צרות צפופות בתנועת משתמשי דרך אחרים התלמיד תרגל משימות אלה במסלול אתגר מס' _____ מתאריך __ / __ / __ עד תאריך __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____	

הלימוד העיוני	הלימוד העיוני
שלב ג' חלק 2 - מפגש 11 שיעור אחד א נהג חדש ב חובת ליווי ג חובת הזהירות הכללית, תקנה 21 ד נהיגה בהשפעת סמים, אלכוהול ותרופות המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____	שלב ג' חלק 2 - מפגש 8 שיעור שני א מערכות מתקדמות בטיחותיות ברכב ב יציבות הרכב המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____
שלב ג' חלק 2 - מפגש 11 שיעור שני א גרירת גרור ב מסלול אתגר מסכם המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____	שלב ג' חלק 2 - מפגש 9 שיעור ראשון א ביקורות ברכב והטיפול בו ב עצירת הרכב בעת תקלה ג בדיקה חזותית של הצמיג והחלפת גלגל המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____
שלב ג' חלק 2 - מפגש 12 שיעור ראשון א השלמות ושאלות סיכום המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____	שלב ג' חלק 2 - מפגש 9 שיעור שני א חגורות בטיחות, כריות אוויר, התקן ריסון ילדים ברכב המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____
שלב ג' חלק 2 - מפגש 12 שיעור שני מבחן גמר מרכז לימוד עיוני המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____	שלב ג' חלק 2 - מפגש 10 שיעור ראשון א נהיגת חורף ב נהיגת קיץ המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____
המכונית אינה צעצוע! הכביש אינו מגרש משחקים!	שלב ג' חלק 2 - מפגש 10 שיעור שני א חשוב לדעת ב אחריות הנהג תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____

<p>אישור מנהל מרכז לימוד הנהיגה לאגף הרישוי התלמיד השתתף ב - 12 מפגשים וסיים בהצלחה את לימודיו העיוניים במרכז לימוד הנהיגה תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>	<p>הצהרת המורה א - הנני לאשר כי התלמיד /ה הנ"ל למד /ה אצלי 28 שיעורים בני 40 דקות לפחות ונימצא מתאים למבדק המנהל המקצועי ב - הנני לאשר כי התלמיד /ה למד אצלי סך __ שיעורי נהיגה לאחר שווידאתי כי למד /ה סך __ שיעורי נהיגה אצל מורה נהיגה אחר באמצעות כרטיס תלמיד קודם או הצהרת התלמיד /ה בפני עו"ד המעידים על הכשרתו הקודמת תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>
<p>אישור מנהל מרכז לימוד הנהיגה, למבחן מעשי א התלמיד קיבל 28 שיעורים מעשיים לפחות בני 40 דקות ב התלמיד ביצע תרגול במסלול אתגר תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>	<p>אישור המנהל המקצועי, מבדק פנימי התלמיד /ה נבדק בתאריך _____ נמצא מתאים למסלול אתגר ולאחריו מבחן נהיגה מעשי על ידי רשות הרישוי תאריך המפגש: __ / __ / __ שם המורה: _____ חתימה: _____</p>
<p>אישור התלמיד לימוד מעשי ועיוני בצמוד לאישור מרכז לימוד הנהיגה שם התלמיד: _____ חתימה: _____ תאריך: __ / __ / __</p>	<p>מורה נהיגה נכבד/ה כרטיס התלמיד מכיל את התורה שעל פיה יש ללמד את תלמידי הנהיגה ולהכשירם לקראת התנהגות הנהג בדרך ומבחן הנהיגה המעשי. בסיום הלימוד יערך לתלמיד/ה, על ידך, שיעור מסכם שיהווה תנאי להגשתו למבדק ע"י המנהל המקצועי שאושר לבית ספרך. כרטיס זה הינו מסמך רשמי של רשות הרישוי. הפסקת תהליך הלימוד מכל סיבה שהיא מחייבת אותך להעביר את הכרטיס לרשותו של התלמיד הנ"ל וכן לרשות הרישוי באם תידרש.</p>

כרטיס תלמיד מפורט - הקודם (ישן)

משימה	שלב	משימה	שלב	
פרק ב'		פרק א'		
1 התקרבות לצמתיים, מיקום וחצייה	המשך שלב הדרך	1 כניסה לרכב ויציאה ממנו	א' התפעול	
2 פניות ימינה		2 מערכות התפעול		
3 פניות שמאלה		3 מערכות הבטיחות		
4 פניות פרסה		4 מערכת הבקרה והמידע		
פרק ג'		5 ישיבה נכונה ופעולות הכנה לנסיעה		
1 עצירה מטרה בנסיעה לאחור		6 התנתעת מנוע		
2 הפניות הרכב בנסיעה לאחור		7 תחילת נסיעה והאצה בהילוך ראשון במישור		
3 חנייה לאחור, בין כלי רכב בימין ובשמאל		* תחילת נסיעה והאצה		
4 יציאה ממקום חסום	8 האטה ועצירה בהילוך ראשון			
פרק א'		* האטה ועצירה		
1 מהירות הנסיעה	9 אבטחת הרכב והדממת המנוע בסיום הנסיעה	פרק ב'		
2 שמירת רווח	1 היגוי בקו ישר			
3 התנהגות נוהג רכב שנעקף	2 היגוי בהפניות הרכב			
4 עקיפת רכב נוסע	3 העלאת הילוכים			
פרק ב'		4 הורדת הילוכים (מ- 5 עד ה- 2)		
1 מתן זכות קדימה בדרך (לא בצומת)	ג' התנועה	* שימוש ידני בתיבת הילוכים אוטומטית		
2 מתן זכות קדימה בצומת שאינו מתומרר		5 עצירת הרכב בכל הילוך		
3 מתן זכות קדימה בצומת מתומרר		פרק ג'		
4 מתן זכות קדימה בצומת מרומזר		1 נסיעה במהירות נמוכה בעזרת המצמד		
5 התאמת הנהיגה להולכי רגל		* נסיעה במהירות נמוכה בעזרת הבלם		
6 חניה בהתאם לסימונים על פני הדרך		2 הורדת מהילוך 2 להילוך 1 בעת נסיעה		
פרק א'		3 עצירת מטרה בנסיעה קדימה		
1 נהיגה בדרכים שאינן עירוניות במהירות	ד' משימות נהיגה מיוחדות	4 תחילת נסיעה במורד תלול		
2 פעולות במקרה של סכנה פתאומית		* תחילת נסיעה במורד תלול		
3 ירידה מכוונת לשוליים וחזרה לכביש		5 תחילת נסיעה במעלה תוך שימוש בבלם יד		
4 ירידת חרום לשוליים וחזרה לכביש		6 תחילת נסיעה במעלה ללא בלם יד וגלישה		
5 נהיגה בדרכים הרריות, צרות ומפותלות		* תחילת נסיעה במעלה תלול		
פרק ב'		7 נסיעה לאחור בקו ישר		
1 הימנעות מהחלקה והיחלצות ממנה		פרק א'		
2 התייחסות לרכב בטחון		1 הרגלי הסתכלות נכונים		
3 התנהגות במפגש מסילת ברזל		2 נסיעה בימין הכביש		
4 נהיגה בזמן תאורה		3 החלפת נתיבים		
		4 עצירה וחנייה בימין הכביש או בשמאלו		
		ב' הדרך		

כרטיס תלמיד ישן מול חדש
יש להתייחס לנושא ההסתכלות עוד במפגש הראשון
ולהדגיש את הצורך בהסתכלות בכל משימה
הנלמדת והמתורגלת !

שלב א' - הכרת תא הנהג, תפעול והסתכלות.

חלוקה בכרטיס חדש		פרק א' ישן	
שלב א'	1.א	כניסה לרכב ויציאה ממנו	1
שלב א'	2.א	מערכות התפעול	2
שלב א'	2.א	מערכות הבטיחות	3
שלב א'	2.א	מערכת הבקרה והמידע	4
שלב א'	3.א	ישיבה נכונה ופעולות הכנה לנסיעה	5
שלב א'	3.א	התנעת מנוע	6
שלב א'	4.א	תחילת נסיעה והאצה בהילוך ראשון במישור	7
שלב א'	4.א	תחילת נסיעה והאצה	*
שלב א'	4.א	האטה ועצירה בהילוך ראשון	8
שלב א'	4.א	האטה ועצירה	*
שלב א'	3.א	אבטחת הרכב והדממת המנוע בסיום הנסיעה	9
		פרק ב' ישן	
שלב א'	4.א	היגוי בקו ישר	1
שלב א'	5.א	היגוי בהפניות הרכב	2
שלב א'	4.א	העלאת הילוכים	3
שלב א'	4.א	הורדת הילוכים (מ- 5 עד ה- 2)	4
שלב א'	4.א	שימוש ידני בתיבת הילוכים אוטומטית	*
שלב א'	4.א	עצירת הרכב בכל הילוך	5
		פרק ג' ישן	
שלב א'	4.א	נסיעה במהירות נמוכה בעזרת המצמד	1
שלב א'	4.א	נסיעה במהירות נמוכה בעזרת הבלם	*
שלב א'	4.א	הורדת מהילוך 2 להילוך 1 בעת נסיעה	2
שלב א'	4.א	עצירת מטרה בנסיעה קדימה	3
שלב א'	4.א	תחילת נסיעה במורד ונסיעה במהירות נמוכה	4
שלב א'	4.א	תחילת נסיעה במורד תלול	*
שלב א'	4.א	תחילת נסיעה במעלה תוך שימוש בבלם יד	5
שלב א'	4.א	תחילת נסיעה במעלה ללא בלם יד וגלישה	6
שלב א'	4.א	תחילת נסיעה במעלה תלול	*
שלב א'	4.א	נסיעה לאחור בקו ישר	7

**שלב א'
התפעול**

שלב ב' - מיקום בדרך, חנייה, צמתים, פניות וזכויות קדימה.

חלוקה בכרטיס חדש		פרק א' ישן		שלב ב' הדרך
שלב א'	6.א	1	הרגלי הסתכלות נכונים	
שלב ב'	1.ב	2	נסיעה בימין הכביש	
שלב ב'	1.ב	3	החלפת נתיבים	
שלב ב'	6.ב	4	עצירה וחנייה בימין הכביש או בשמאלו	
חלוקה בכרטיס חדש		פרק ב' ישן		שלב ב' הדרך
שלב ב'	2.ב	1	התקרבות לצמתים, מיקום וחצייה	
שלב ב'	2.ב	2	פניות ימינה	
שלב ב'	2.ב	3	פניות שמאלה	
שלב ב'	2.ב	4	פניות פרסה	
חלוקה בכרטיס חדש		פרק ג' ישן		שלב ב' הדרך
שלב א'	4.א	1	עצירה מטרה בנסיעה לאחור	
שלב א'	4.א	2	הפניות הרכב בנסיעה לאחור	
שלב ב'	6.ב	3	חנייה לאחור, בין כלי רכב בימין ובשמאל	
שלב ב'	2.ב	4	יציאה ממקום חסום	

שלב ג' חלק 1 - מהירות הנסיעה, שמירת רווח, עקיפות ודרכים הרריות.

חלוקה בכרטיס חדש		פרק א' ישן		שלב ג' התנועה
שלב ג' חלק 1	1.ג	1	מהירות הנסיעה	
שלב ג' חלק 1	3.ג	2	שמירת רווח	
שלב ג' חלק 1	4.ג	3	התנהגות נוהג רכב שנעקף	
שלב ג' חלק 1	4.ג	4	עקיפת רכב נוסע	
חלוקה בכרטיס חדש		פרק ב' ישן		שלב ג' התנועה
שלב ב'	3.ב	1	מתן זכות קדימה בדרך (לא בצומת)	
שלב ב'	3.ב	2	מתן זכות קדימה בצומת שאינו מתומרר	
שלב ב'	3.ב	3	מתן זכות קדימה בצומת מתומרר	
שלב ב'	3.ב	4	מתן זכות קדימה בצומת מרומזר	
שלב ב'	5.ב	5	התאמת הנהיגה להולכי רגל	
שלב ב'	6.ב	6	חניה בהתאם לסימונים על פני הדרך	

שלב ג' חלק 2 - מהירות הנסיעה, שמירת רווח, עקיפות ודרכים הרריות.

חלוקה בכרטיס חדש		פרק א' ישן		שלב ד' משימות נהיגה מיוחדות
שלב ג' חלק 1	1.ג	1	נהיגה בדרכים שאינן עירוניות במהירות	
שלב ג' חלק 1	2.ג	2	פעולות במקרה של סכנה פתאומית	
שלב ד'	3.ד	3	ירידה מכוונת לשוליים וחזרה לכביש	
שלב ד'	3.ד	4	ירידת חרום לשוליים וחזרה לכביש	
שלב ג' חלק 1	6.ג	5	נהיגה בדרכים הרריות, צרות ומפותלות	
חלוקה בכרטיס חדש		פרק ב' ישן		שלב ד' משימות נהיגה מיוחדות
שלב ג' חלק 1	2.ג	1	הימנעות מהחלקה והיחלצות ממנה	
שלב ב'	3.ב	2	התייחסות לרכב בטחון	
שלב ב'	4.ב	3	התנהגות במפגש מסילת ברזל	
שלב ג' חלק 1	7.ג	4	נהיגה בזמן תאורה	

כרטיס תלמיד חדש הלימוד המעשי

שלב א' - הכרת תא הנהג, תפעול והסתכלות

- א 1 כניסה לרכב, ויציאה ממנו
- א 2 מערכות הרכב - תפעול, בטיחות ובקרה
- א 3 ישיבה נכונה, התנעת מנוע, אבטחת הרכב והדממת המנוע בסיום הנסיעה
- א 4 התחלות נסיעה והיגוי בקו ישר לפניים ולאחור, האצה, האטה ועצירת מטרה בכל ההילוכים במצבי הדרך השונים
- א 5 הפניות (סטיות) הגה בנסיעה לפניים ולאחור
- א 6 הרגלי הסתכלות וזיהוי סמנים מעידים
- א 7 הדרך וחלקיה

שלב ב' - מיקום בדרך, חנייה, צמתים, פניות וזכויות קדימה

- ב 1 מיקום בכביש בנתיביו השונים
- ב 2 התקרבות לצמתים, חצייה, פניות שונות ויציאה ממקום חסום
- ב 3 מתן זכות קדימה בדרך במצבים השונים
- ב 4 התקרבות וחציית מפגש מסילת ברזל (משימה זו תבוצע במסלול אתגר, אם לא תתאפשר לביצוע במסלול הלימוד)
- ב 5 התאמת הנהיגה להמצאות הולכי רגל
- ב 6 חנייה ועצירה בנסיעה לפניים ולאחור

שלב ג' חלק 1 מהירות הנסיעה, שמירת רווח, עקיפות ודרכים הרריות

- ג 1 מהירות הנסיעה במצבי הדרך השונים
- ג 2 תגובות במקרה של סכנה בלתי צפויה
- ג 3 שמירת רווח היקפית
- ג 4 נעקף /עוקף
- ג 5 נהיגה בדרכים שאינן עירוניות
- ג 6 נהיגה בדרכים הרריות
- ג 7 נהיגה בזמן תאורה / חשכה בדרך עירונית

שלב ג' חלק 2 - משימות לימוד עיוניות בלבד.

שלב ד' - מסלול אתגר מסכם

- משימות לביצוע: נהיגה בת 100 ק"מ לפחות בתנאי דרך ותנועה השונים
- 1ד נהיגה בכבישים מהירים במהירויות גבוהות מ- 90 קמ"ש עד 110 קמ"ש
- 2ד עקיפות בדרכים שאינן עירוניות, בכבישים חד סטריים ודו סטריים במהירויות גבוהות
- 3ד נהיגה בדרכים הרריות עירוניות ושאין עירוניות בעלות מבנה טופוגרפי מורכב, כבישים צרים, שוליים נמוכים, עקומות חדות, ירידות ועליות תלולות, תוך ביצוע ירידה לשול ועלייה ממנו
- 4ד נהיגה בזמן תאורה / חשכה בדרכים שאינן עירוניות בכבישים חד סטריים ודו סטריים
- 5ד נהיגה בדרכים עירוניות צרות צפופות בתנועת משתמשי דרך אחרים

במסלול יתבצעו רוב משימות הנהיגה וכן משימות שלא התאפשרו לביצוע במסלול הלימוד הרגיל.

דגשים בטיחותיים בתהליך ההוראה

הנחיות דידיקטיות למורה	שלב א' - הכרת תא הנהג, תפעול והסתכלות
דגש על בטיחות לפני הכניסה והיציאה	כניסה לרכב, יציאה ממנו
אופן ההפעלה של הדוושות, מנוף הילוכים, בלם העזר, המתנע וההגה (השווה והשונה ברכב אוטומטי)	הכרת מערכות התפעול
אופן הפעלתן של המערכות המסייעות לבטיחות הנסיעה	הכרת מערכות הבטיחות
הכרת המדים, תפקידם, קריאות מקובלות, חריגות, לפני ואחרי התנעת מנוע והטיפול בהן	הכרת מערכות הבקרה
דגש על בדיקת בלמים, כיוון המושב על מכלליו, כיוון הגה, כיוון המראות וחגירת חגורות בטיחות	ישיבה נכונה ופעולות הכנה לנסיעה
דגש על פעולות הבטיחות לפני התנעה ובדיקת מדים	התנעת מנוע
דגש על פעולות הכנה לתזוזה, תקשורת היקפית לפני הזזת הרכב במישור, הדגש לגבי ביצוע תקשורת לפני האטה ועצירה	תחילת נסיעה, האצה, האטה, ועצירה בהילוך ראשון
דגש על פעולות הכנה לתזוזה, תקשורת היקפית לפני הזזת הרכב במישור, הדגש לגבי ביצוע תקשורת לפני האטה ועצירה השוני בהפעלת מערכות התפעול ברכב אוטומטי לצורך האטה ועצירה	האצה, האטה, ועצירה ברכב אוטומטי
מתן דגש על אמצעי הבטיחות על פי תנאי הדרך	אבטחת הרכב והדממת המנוע בסיום הנסיעה
מתן דגש על פעולות הבטיחותיות לאבטחת הרכב	אבטחת הרכב והדממת המנוע בסיום הנסיעה ברכב אוטומטי
דגש על ישיבה נכונה והסתכלות למרחק	היגוי בקו ישר וסטיות קלות של ההגה
היגוי בהפניות לצדדים תוך הדגשת יכולת ההגה לחזור לישר בלבד ומניעת נעילתו	היגוי בהפניות
זיהוי בעייתו להחלפת הילוכים תוך הדגשת הקשר בין מהירות להילוך וביצוע תקשורת לפני הורדת כל הילוך במיוחד בנמוכים	החלפת הילוכים בתנאי הדרך השונים
השפעות הדרך המחייבות שימוש ידני	שימוש ידני בתיבת הילוכים אוטומטית
עצירה בהילוך בו אנו נמצאים והקשר לעצירות חירום הורדת הילוכים לעצירה שאינה ודאית, התאמת ההילוך למהירות	עצירת הרכב בכל הילוך
בקרת מהירות באמצעות שילוב של דוושת הדלק והמצמד והשוני בין רכב המונע בכניזין/ סולר	נסיעה במהירות נמוכה בעזרת המצמד (גלישה)
הקושי בוויסות המהירות באמצעות דוושת הדלק במיוחד במעלה	נסיעה במהירות נמוכה בעזרת הבלם ברכב אוטומטי
זיהוי הצורך, העיתוי ומורכבות הפעולה בשילוב תקשורת היקפית	הורדה מהילוך 2 להילוך 1 בעת נסיעה
דגש על עצירה מתוכננת חשיבות הדיוק	עצירת מטרה בנסיעה קדימה
דגש על מניעת תאוצת יתר במורד תלול	תחילת נסיעה במורד מתון/ תלול ונסיעה במהירות נמוכה מאוד
דגש על בחירת הילוך המתאים לשיפוע הדרך	תחילת נסיעה במורד תלול ברכב אוטומטי
שימוש משולב של עזרי התפעול ומניעת הידרדרות הרכב והצורך בביצוע תקשורת מתמשכת	תחילת נסיעה במעלה תוך שימוש בכלם העזר
הצורך בשליטה במערכות התפעול סביב נקודת החיכוך	תחילת נסיעה במעלה ללא שימוש בכלם העזר ונסיעה במהירות נמוכה מאוד
דגש על האפשרות להידרדרות הרכב במעלה ואת הפעולות התפעוליות הנדרשות למניעת הידרדרות	תחילת נסיעה במעלה תלול ביותר ברכב אוטומטי
דגש על הסכנות והבעיות הנובעות מהנסיעה לאחור, כגון: שטחים מתים, היגוי ומנגד פעולות בטיחותיות להתמודדות	נסיעה לאחור בקו ישר וסטיות קלות של ההגה
דגש על ראות לקויה והסכנות הנובעות מכך	עצירת מטרה בנסיעה לאחור
דגש על ראות לקויה והסכנות הנובעות מכך ותגובות הרכב להיגוי	הפניות הרכב בנסיעה לאחור
להדגיש את חשיבות ההסתכלות ויכולת האבחנה בסימנים מעידים במרחק ובזמן לצורך תגובה מונעת	הרגלי הסתכלות במצבי הדרך השונים זיהוי סימנים מעידים

הנחיות דידיקטיות למורה	שלב ב' - מיקום בדרך, חנייה, צמתים, פניות וזכויות קדימה
דגש על חשיבות הנסיעה בימין הכביש והמצבים לעזיבת הימין	נסיעה בימין הכביש
דגש על הצרכים להחלפת נתיב ואופן ההתמודדות	החלפת נתיבים
החוק לביצוע חנייה או עצירה תוך מתן דגש למניעת סיכונים בביצוע	עצירה וחנייה בימין הכביש או בשמאלו
דגש על ההתמודדות עם הקשיים והסכנות בביצוע החנייה בין כלי רכב חונים	חנייה בנסיעה לאחור, בין שני כלי רכב חונים בימין הכביש ובשמאלו
דגש על ההתמודדות עם הקשיים והסכנות בביצוע החנייה על פי סימונים בין כלי רכב חונים והקשיים הנוספים בחנייה על מדרכה	חנייה בהתאם לסימונים על פני הדרך
להדגיש את אופן ההתקרבות הבטיחותי לצומת, מיקום לחצייה ישרה כאשר יש יותר מנתיב אחד ותוך הפעלת שקול דעת בבחירת נתיב מתאים לצורך המשך הנסיעה	התקרבות לצמתים מיקום וחצייה
הוראות החוק וההיגיון מתן דגש למבנה הצומת, נקודות חיתוך בצומת והסכנות, סוגי הכבישים ביציאה ובכניסה צמצום מרחק הנסיעה והשהייה בתוך הצומת	פניות ימינה ושמאלה
הוראות החוק וההיגיון מתן דגש לפניות בצומת ושלא בצומת הבעיות והסכנות בביצוע הפנייה והפעלת שקול דעת לביטול הפנייה	פניות פרסה בצומת ושלא בצומת
מצבים שלא בצומת למתן זכות קדימה תוך מתן דגש על התנהגות לא בטוחה של משתמשי דרך אחרים, מתן דגש לרכב בטחון	מתן זכות קדימה שלא בצומת
דגש על החלטה לביצוע כניסה לצומת על פי משמעות התמרורים תוך מתן דגש על התנהגות לא בטוחה של משתמשים אחרים	מתן זכות קדימה בצומת שאינו מתומרר ומרומזר
דגש על החלטה לביצוע כניסה לצומת על פי משמעות התמרורים תוך מתן דגש על התנהגות לא בטוחה של משתמשים אחרים	מתן זכות קדימה בצומת מתומרר
אופן ההתקרבות לצומת מרומזר על פי מופעי הרמזור דגש על הסכנות באור הירוק, איסור כניסה לצומת לא פנוי וההיגיון בנושא	מתן זכות קדימה בצומת מתומרר ומרומזר
דגש על אופן ההתקרבות למפגש וחציית המסילה בבטיחות מרבית	התקרבות וחציית מפגש מסילת ברזל
דגש על זיהוי מרחוק של מקומות מוסדרים ושאנים מוסדרים להימצאות של הולכי רגל, הסכנות והפתרונות	התאמת הנהיגה להימצאות הולכי רגל
דגש על סכנות נוספות בדרך רוכבי אופניים, בעלי חיים רכב שירות עבודות בדרך,	התאמת הנהיגה למשתמשי דרך אחרים
דגש על פתרונות בטיחותיים בכניסה ויציאה מדרך ללא מוצא	כניסה ויציאה מדרך ללא מוצא
הנחיות דידיקטיות למורה	שלב ג' - חלק 1 מהירות הנסיעה, שמירת רווח, עקיפות ודרכים הרריות
דגש על תחומי מהירות בדרך: המהירות המרבית, המהירות המיוחדת, המהירות הסבירה, וחובת ההאטה	מהירות וחובת ההאטה
דגש על הצורך בשמירת רווח, הקשר בין המהירות ומרחקי העצירה שמירת רווח מהצדדים ומאחור, להדגיש את תחום חוסר השליטה של הנהג, מתן דגש על התנהגות במקרים של סכנה פתאומית	שמירת רווח היקפית
הסכנות הנובעות מהרכב העוקף, שיתוף פעולה ולקיחת אחריות לסיום העקיפה	התנהגות רכב נעקף
דגש על תכנון העקיפה וקבלת החלטות לביצוע בהתחשב בתנאי הדרך והתנועה, שיתוף נהג הרכב הנעקף, ראייה היקפית בכל מהלך העקיפה לביצוע עקיפה בטוחה	עקיפת רכב נוסע
דגש על השפעת המהירות על תגובות הנהג, השליטה ברכב, התייחסות לכוחות הפועלים על הרכב במהירויות גבוהות, דגש על התנהגות בנתיבי האצה ומחלפים	נהיגה בדרכים שאינן עירוניות במהירויות גבוהות
דגש על פעולות תפעוליות המתאימות לתנאי הדרך, התאמת המהירות לתנאי הדרך, התייחסות לגורמי סיכון נוספים בדרך הררית צרה ומפותלת	נהיגה בדרכים הרריות צרות ומפותלות
דגש על הסכנות בירידה ובעלייה מהשול דגש על תקשורת היקפית וביצוע בטיחותי בירידה ובעלייה	ירידה מכוונת לשול וחזרה ממנו
דגש על הראות והנראות, אומדנים וסנור, טווח האורות, אומדני מרחק ומהירות והתייחסות לגורמי סיכון בראייה מוגבלת	נהיגה בזמן תאורה בחשכה בדרך עירונית ושאינה עירונית

תוכנית לימוד נהיגה עיונית משולבת בלימודים מעשיים ומותאמת למרכזי לימוד נהיגה

הכרת תא הנהג, תפעול והסתכלות		שלב א'
תוכן השיעור	המשימה	מפגש 1 שיעור ראשון 45 דקות
1 - פעולות בטיחות לפני הכניסה והיציאה מהרכב 2 - אחריות הנהג על הנוסעים ברכב	א - כניסה ויציאה מהרכב	
1 - המערכות: תפעול (מערכות העברת כוח), בטיחות, בקרה ומידע, ישיבה נכונה ופעולות הכנה לנסיעה	ב - הכרת תא הנהג	
1 - התנעת מנוע, התחלות נסיעה לפנים ולאחור, האצות, האטות, עצירות מטרה לפנים ולאחור במצבי הדרך השונים, היגוי ישר והפניות הגה בנסיעות לפנים ולאחור	ג - בקיאות ושליטה במכלולי הרכב	
תוכן השיעור	המשימה	מפגש 1 שיעור שני 45 דקות
1 - הפעולות הנדרשות למניעת תזוזת הרכב במצבי הדרך השונים והדממת המנוע	א - אבטחת הרכב בסיום הנסיעה והדממת מנוע	
1 - הקשר בין מהירות הנסיעה למרחקי העצירה 2 - מגבלות הנהג, מגבלות הרכב, השפעת הדרך והתנועה	ב - מרחקי עצירה	
תוכן השיעור	המשימה	מפגש 2 שיעור ראשון 45 דקות
1 - ראייה היקפית, שטחים מתים, אומדני מרחק ומהירות הנסיעה של משתמשי דרך אחרים	א - הרגלי הסתכלות אחת המשימות המרכזיות בתהליך לימוד הנהיגה	
2 - יכולת הנהג לזהות ולהגיב למצבים המשתנים בדרך	ב - סימנים מעידים	
תוכן השיעור	המשימה	מפגש 2 שיעור שני 45 דקות
1 - מרכיבי הדרך, סוגי כבישים	א - הדרך וחלקיה	
2 - תמרורים המתייחסים לדרך וחלקיה וזיהוי כבישים	ב - תמרורים	

מיקום בדרך, חנייה, צמתים, פניות וזכויות קדימה		שלב ב'
תוכן השיעור	המשימה	מפגש 3 שיעור ראשון 45 דקות
1 - נסיעה בימין הכביש, החלפת נתיבים, התקרבות לצמתים, חצייה, פניות ודרך ללא מוצא	א - מיקום בכביש	
1 - תמרורים המתייחסים לנתיבים, צמתים, פניות וסוגי כבישים	ב - התמרורים המתייחסים לנסיעה בימין הכביש	
1 - התייחסות המחוקק לשוני בין עצירה וחנייה	א - עצירה וחנייה בימין ובשמאל הכביש	מפגש 3 שיעור שני 45 דקות
1 - בחירת מקום מתאים בהתאם למצבי הדרך השונים: מישור, מורד, מעלה	ב - חנייה במקביל למדרכה בין שני כלי רכב חונים בנסיעה לאחור	
1 - השיקולים הבטיחותיים לביצוע חניות בזוויות השונות כולל על המדרכה	ג - חנייה בהתאם לסימונים על פני הדרך	
1 - תמרורים המתייחסים לסימנים על פני הכביש והמדרכה, תמרורים אוסרים/ מאפשרים חנייה	ד - תמרורים	
תוכן השיעור	המשימה	מפגש 4 שיעור ראשון 45 דקות
1 - מתן זכות קדימה שלא בצומת	א - זכויות קדימה ב - תמרורים	
2 - מתן זכות קדימה בצומת שאינו מתומרר ואינו מרומזר		
3 - מתן זכות קדימה בצומת מתומרר		

1 - מתן זכות קדימה במעגלי תנועה שונים 2 - מתן זכות קדימה בצומת מרומזר 3 - התמרורים המתייחסים לזכויות קדימה 4 - סדר עדיפות בציות להוראות 5 - חשיבה והגיון ביחסי הגומלין בין משתמשי הדרך	א - מעגלי תנועה ב - צמתים מרומזרים ג - תמרורים ד - מדרג הציות ה - חוכמה מול צדק	מפגש 4 שיעור שני 45 דקות
תוכן השיעור	המשימה	מפגש 5 שיעור ראשון 45 דקות
1 - יחסי הגומלין בין נהג להולכי רגל 2 - הימצאות הולכי רגל במקומות שאינם מוסדרים	ב - התאמת הנהיגה להולכי רגל ג - תמרורים	מפגש 5 שיעור שני 45 דקות
1 - תמרורים המתייחסים לנהג והולך הרגל	ד - מפגש מסילת ברזל	
1 - התנהגות הנהג מרגע ההתקרבות ועד לחצייה	ה - רכב בטחון	
1 - רכב ביטחון משטרה, אמבולנס, כיבוי אש, צה"ל, או כל רכב אחר שאושר לכך 2 - התנהגות בעת התקרבות רכב ביטחון	ו - תמרורים	מפגש 5 שיעור שני 45 דקות
1 - תמרורים המתייחסים למפגש מסילת ברזל	ז - סיכום שלב א' ו-ב' והכנה למבחן	

מהירות הנסיעה, שמירת מרווח, עקיפות ודרכים הרריות		שלב ג' חלק 1
תוכן השיעור	המשימה	מפגש 6 שיעור ראשון 45 דקות
1 - מהירות מרבית על פי סוג הדרך 2 - מהירות מיוחדת על פי תמרורים 3 - מהירות סבירה 4 - חובות האטה	א - מהירות הנסיעה ב - מחלף ג - תמרורים	
1 - מבנה המחלף, שימוש נכון בנתיבי האטה והאצה 1 - תמרורים המתייחסים למהירויות ומחלף		
תוכן השיעור	המשימה	מפגש 6 שיעור שני 45 דקות
1 - הצורך והיתרונות בשמירת מרווח 2 - מרחק תגובה, מרחק בלימה, מרחק עצירה 3 - שמירת מרווח מלפנים, מאחור ומהצדדים 4 - שיטות לשמירת מרווח	א - שמירת מרווח ב - רכב נעקף	
1 - כללי ההתנהגות של רכב נעקף בתנאי דרך שונים 2 - הסכנות הצפויות וההתמודדות	ג - עקיפת רכב נוסע ד - תמרורים	
1 - מהי עקיפה? השיקולים והשלבים לביצוע עקיפה בטוחה 2 - הסכנות הצפויות בעת העקיפה 3 - מעבר מימין		
1 - תמרורים המתייחסים לעקיפה		
על כל החומר שנלמד עד לשלב זה ייבחנו התלמידים לאחר סיום מפגש 6 או 7, לא במסגרת שעות הלימוד	נושאי המבחן שלב א', שלב ב'	מבחן פנימי

תוכן השיעור	המשימה	מפגש 7 שיעור ראשון 45 דקות
1 - הסכנות מהשפעת המהירות על הנהג והרכב 2 - האמצעים ההנדסיים הבאים לסייע לנהיגה	א - נסיעה בדרכים שאינן עירוניות במהירויות גבוהות	
1 - המאפיינים המיוחדים של דרך הררית 2 - הסכנות הצפויות בנהיגה בדרך הררית	ב - נסיעה בדרכים הרריות, צרות ומפותלות	
1 - תמרורים המתייחסים לנהיגה בדרכים שאינן עירוניות בדרכים הרריות ומפותלות	ג - תמרורים	
תוכן השיעור	המשימה	מפגש 7 שיעור שני 45 דקות
1 - הגדרת השול 2 - הסיבות לירידה לשול, היתרים ואיסורים 3 - הסכנות בירידה ובעלייה לשול	א - נהיגה בשול הדרך	
1 - מצבים בהם נאלצים לפעול כדי למנוע סכנה 2 - דרכי פעולה לנהג במקרים של סכנה 3 - היכולת לזהות ולמנוע כניסה למצבים מסוכנים	ב - תגובות במקרה של סכנה בלתי צפויה	
1 - מהי החלקה וכיצד משפיעה על אחיזת הרכב? 2 - גורמי ההחלקה	ג - הימנעות מהחלקה	
תוכן השיעור	המשימה	מפגש 8 שיעור ראשון 45 דקות
1 - הגדרת זמן תאורה ולילה 2 - הבעיות המיוחדות בנהיגה בזמן תאורה 3 - נהיגה בזמן תאורה בדרך עירונית ושאיינה עירונית 4 - מערכת התאורה של הרכב	א - נהיגה בזמן תאורה	
1 - התמרורים המתייחסים לזמן תאורה	ב - תמרורים	
1 - פעולות תפעוליות שגויות 2 - קצב נסיעה לא מתאים למצבי דרך שונים 3 - מצב פיזי, נפשי	ג - הגורמים לאובדן שליטה בזמן הנהיגה	

לנהוג ולדעת יותר		שלב ג' חלק 2
תוכן השיעור	המשימה	מפגש 8 שיעור שני 45 דקות
1 - זיהוי אמצעים מכאניים ואלקטרוניים ברכב המשפרים את ההיגוי ואחיזה בכביש ומסייעים לשמירת מרווח המערכות: ABS ESP ABW	א - מערכות מתקדמות בטיחותיות ברכב	
1 - חלוקת מטען, מרכז כובד 2 - לחצי ניפוח אוויר, נקר בצמיג	ב - יציבות הרכב	
תוכן השיעור	המשימה	מפגש 9 שיעור ראשון 45 דקות
1 - הוראות יצרן - טיפול תקופתי 2 - בדיקות יומיות 3 - בדיקות תקופתיות	א - ביקורות ברכב והטיפול בו	
1 - הפעולות הבטיחותיות לצורך העצירה בדרך 2 - אפוד זיהוי 3 - זיהוי תקלות, המשך נסיעה	ב - עצירת הרכב בעת תקלה	
1 - זיהוי פרטי הצמיג ובדיקת מצבו הבטיחותי 2 - גלגל חלופי, כלי עבודה והעזרים להחלפת הגלגל	ג - בדיקה חזותית של הצמיג והחלפת גלגל	
תוכן השיעור	המשימה	מפגש 9 שיעור שני 45 דקות
1 - חגורות בטיחות מצילות ממוות 2 - כריות אוויר סכנה שקטה 3 - התקן ריסון לתינוקות וילדים 4 - רתימת מערכות התקן הריסון לרכב	א - חגורות בטיחות, כריות אוויר התקן ריסון ילדים ברכב	
תוכן השיעור	המשימה	מפגש 10 שיעור ראשון 45 דקות
1 - הגורמים המשפיעים על הנהיגה בחורף 1 - הגורמים המשפיעים על הנהיגה בקיץ	א - נהיגת חורף ב - נהיגת קיץ	
תוכן השיעור	המשימה	מפגש 10 שיעור שני 45 דקות
1 - חובות הנהג במקרה של תאונת דרכים 2 - עקרונות שיטת הניקוד, מטרותיה ומהלכיה 1 - מסמכים שחייבים להיות ברכב 2 - מסמכי הנהג 3 - פסילת רישיון נהיגה על ידי קצין משטרה 4 - מקרים בהם תיאסר תנועה לרכב ל-30 יום לפחות	א - חשוב לדעת ב - אחריות הנהג	

תוכן השיעור	המשימה	
1 - מגבלותיו של נהג חדש בהשוואה לנהג ותיק והחובות וההגבלות החלות עליו מכוח החוק 2 - מאפייני מעורבות בתאונות של נהג צעיר וכיצד להימנע מתאונה	א - נהג חדש	מפגש 11 שיעור ראשון 45 דקות
1 - מי רשאי להיות מלווה 2 - תקופת ליווי 3 - שלט נהג חדש 4 - הסעת נוסעים 5 - רישיון על תנאי	ב - חובת ליווי	
1 - פרשנות חוקית לחובה מספר 1 זהירות בנהיגה	ג - חובת הזהירות הכללית תקנה 21 אחריות הנהג	
1 - מי נחשב נהג שיכור 2 - השפעות על הנהג והנוסעים 3 - אם שותים לא נוהגים	ד - נהיגה בהשפעת סמים אלכוהול ותרופות	
תוכן השיעור	המשימה	
1 - רתימת הנגרר, מכני וחשמלי 2 - כלים ועזרים, גלגל חלופי 3 - מגבלות הגורר בזמן הגרירה 4 - היגוי לפניים ואחור בזמן גרירה 5 - הוראות החוק לנהג ולנגרר	א - גרירת גרור	מפגש 11 שיעור שני 45 דקות
1 - התנאים לביצוע מסלול אתגר 2 - מהות הנהיגה במסלול אתגר 3 - כל המשימות לביצוע במסלול 4 - המבחן המעשי רשות הרישוי	ב - מסלול אתגר מסכם	
תוכן השיעור	המשימה	
1 - שאלות סיכום 2 - קבלת משוב מהתלמידים על תהליך הלימוד העיוני במל"ן 3 - דוגמאות וניתוח תאונות דרכים	א - השלמות ושאלות סיכום	מפגש 12 שיעור ראשון 45 דקות
תוכן השיעור	המשימה	
מבחן סיום תהליך הלמידה במל"ן התלמיד עבר בהצלחה ורשאי לגשת למבחן עיוני של רשות הרישוי חוזר למורה להמשך הלימוד למסלול אתגר ומבדק	א - מבחן גמר מרכז ללימוד נהיגה	מפגש 12 שיעור שני 45 דקות

שלב א - הכרת תא הנהג, תפעול והסתכלות

מפגש 1 שיעור ראשון

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד **יסביר** את סדר הפעולות הבטיחותי בכניסה וביציאה מהרכב
- 2 התלמיד **יתאר** את תא הנהג: מערכות התפעול, הבטיחות והבקרה
- 3 התלמיד **ימנה** את סדר הפעולות לכיוון מושב הנהג ולפני התחלת נסיעה
- 4 התלמיד **יסביר** את אופן השליטה במכלולי הרכב לצורך: התנעת מנוע, התחלות נסיעה לפנים ולאחור, האצות, עצירת מטרה לפנים ואחור במצבי הדרך השונים: מישור, מורד, מעלה היגוי ישר, סטיות, והפניות בנסיעה לפנים ולאחור

המשימה	תוכן השיעור	אמצעי המחשה/ הערות
א- כניסה ויציאה מהרכב	<p>התנהגות הולך רגל, מה הקשר?</p> <ul style="list-style-type: none"> < הסכנות בכניסה לרכב וביציאה ממנו < סדר הירידה מהמדרכה לכביש והכניסה לרכב < סדר היציאה מהרכב והעלייה מהכביש למדרכה < דרישות החוק, תקנה 81 	שאלה
ב- הכרת תא הנהג מערכות הרכב	<p>למה צריך מערכות תפעול בטיחות ובקרה ברכב? מערכת התפעול</p> <ul style="list-style-type: none"> < מיקומן, תפקידן, אופן פעולתן והפעלתן של מערכות התפעול < מערכת העברת הכוח/תנועה מהמנוע ועד הגלגלים <p>מערכות הבטיחות</p> <ul style="list-style-type: none"> < המערכות המותקנות בכלי הרכב התומכות בבטיחות הפעילה < המערכות המותקנות בכלי הרכב התומכות בבטיחות הסבילה <p>מערכת הבקרה והמידע</p> <ul style="list-style-type: none"> < שמם ותפקידם של המדים והנוריות המותקנים בלוח הבקרה < ההבדלים: יתרונות, חסרונות בין מדי נוריות ומדי מחוג < אופן התגובה בעת הופעת קריאות חריגות < נוריות בקרה נוספות נמצאות בלוח הבקרה והמידע 	שאלה
ג- ישיבה נכונה ואחיזת הגה	<p>ישיבה נכונה ופעולות הכנה לנסיעה</p> <ul style="list-style-type: none"> < הגדרת "ישיבה נכונה" < הפעולות הבטיחותיות לפני סידור המושב < סדר הפעולות הבטיחותי לסידור מושב הנהג והכנה לנסיעה אחיזת הגה 	שאלה
ד- בקיאות ושליטה במכלולי הרכב	<p>מה התנאים להזזת רכב ונסיעה בו בהיבט התפעולי והבטיחותי? התנעת מנוע</p> <ul style="list-style-type: none"> < הבעיות המיוחדות בהתנעת המנוע < סדר הפעולות הנכון להתנעת מנוע בחום עבודה רגיל <p>התחלות נסיעה, האצות, האטות, עצירות מטרה, היגוי ישר, סטיות, הפניות בנסיעה לפנים ולאחור</p> <ul style="list-style-type: none"> < הפעולות שיש לבצע לצורך הכנת הרכב לתזוזה (תזכורת) < סדר הפעולות הנכון לצורך התחלות נסיעה, האצות, האטות ועצירות מטרה בכל מצבי הדרך מישור/מורד/מעלה < ביצוע פעולות היגוי: נהיגה בקו ישר, סטיות, הפניות לפנים ולאחור < חשיבות ביצוע תקשורת לפני כל האטה או עצירה בהילוכים השונים 	שאלה

שלב א - הכרת תא הנהג, תפעול והסתכלות

מפגש 1 שיעור שני

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד **יסביר** את סדר הפעולות לאבטחת הרכב וההיגיון העומד מאחורי סדר זה
- 2 התלמיד **ימנה** את סדר הפעולות להדממת המנוע
- 3 התלמיד **יגדיר** מהו מרחק תגובה, מרחק בלימה, מרחק עצירה
- 4 התלמיד **יסביר** את הקשר בין המהירות למרחק העצירה
- 5 התלמיד **יסביר** את הקשר בין מגבלות הנהג, הרכב, השפעת הדרך והתנועה על מרחק העצירה

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	<p>מה הן הפעולות הנדרשות לביצוע בסיום הנסיעה?</p> <ul style="list-style-type: none"> < סדר הפעולות לאבטחת הרכב במצבי הדרך השונים < סדר הפעולות להדממת המנוע 	א- אבטחת הרכב בסיום הנסיעה והדממת מנוע
שאלה	<p>עצירה בטוחה כיצד?</p> <ul style="list-style-type: none"> < מרכיבי העצירה וסדר הפעולות לביצוע עצירה < הקשר הבסיסי בין מהירות למרחק העצירה < השפעות הנהג, הרכב, הדרך, התנועה על מרכיבי מרחק העצירה < השוני בין עצירה רגעית לעצירה ממושכת 	ב- מרחק העצירה

שלב א - הכרת תא הנהג, תפעול והסתכלות

מפגש 2 שיעור ראשון

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד **יסביר** את ההבדלים בין ההסתכלות של הולך רגל לבין ההסתכלות של נוהג ברכב
- 2 התלמיד **יגדיר** מהו מרחב ראייה היקפי
- 3 התלמיד **יסביר** מהי תקשורת המתבצעת במהלך הנהיגה ומה חשיבותה
- 4 התלמיד **יגדיר** מהו "שטח מת" וכיצד יתמודד איתו הנהג במהלך הנהיגה
- 5 התלמיד **יסביר** את ההבדלים בין הסתכלות ישירה להסתכלות עקיפה
- 6 התלמיד **יסביר** את הצורך בהסתכלות במראות ואת תדירות השימוש בהם
- 7 התלמיד **יגדיר** את המושגים "סימנים מעידים" "רמזי דרך"
- 8 התלמיד **יזהה** "סמנים מעידים" מכוח החוק ו"סימנים מעידים" מהמציאות בשטח
- 9 התלמיד **יסביר** את ההבדלים בזיהוי סמנים מעידים, בין נהג חדש לנהג ותיק

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	<p>אחת המשימות המרכזיות בתהליך לימוד הנהיגה, מדוע?</p> <ul style="list-style-type: none"> < ההבדלים המהותיים בין הצורך של הולך רגל להסתכל ולראות לבין הצורך של נוהג רכב להסתכל ולראות (ראיית דרך) < מרחב ראייה היקפי, תחום חוסר שליטה (תח"ש) < תקשורת במהלך הנהיגה "שפת כביש" < זיהוי "שטחים מתיים", אחד הפתרונות לנהיגה בטוחה < ההבדלים בין הסתכלות ישירה להסתכלות עקיפה < הצורך בשימוש במראות במהלך הנהיגה ומתי יש צורך להגביר את תדירות השימוש בהן 	א- הרגלי הסתכלות
שאלה	<p>העין רואה המוח מגיב למה?</p> <ul style="list-style-type: none"> < מושגים: "סימנים מעידים" "רמזי דרך" < "סמנים מעידים" מכוח החוק ו"סימנים מעידים" מהמציאות בשטח < אבחנה ותגובה ל"סימנים מעידים" משמשת כבסיס לתכנון הנהיגה בטוחה < היכולת לזהות סימנים מעידים בין נהג ותיק לנהג חדש 	ב- סימנים מעידים

שלב א - הכרת תא הנהג, תפעול והסתכלות

מפגש 2 שיעור שני

יעדי השיעור:

התלמיד יגדיר מהי דרך על פי דיני התעבורה	1
התלמיד יזהה ויגדיר את מרכיבי הדרך השונים	1
התלמיד יזהה ויגדיר סוגי כבישים	2
התלמיד יזהה את התמורות והסימנים המתייחסים לדרך וחלקיה	3

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	<p>דרך, היא כל מקום שיש לציבור אפשרות להיות בו, גם באוויר גם בים?</p> <p>< על פי דיני התעבורה: "כל מסילה, דרך, רחוב, סמטה, ככר, מעבר, גשר, או מקום פתוח שיש לציבור זכות לעבור בהם"</p> <p>< לפי הגדרה זו ניתן לומר כל מקום שבו מתנהלת תנועת כלי רכב, ונמצאים בו בני אדם, הוא דרך: כביש, מדרכה, חניון, חצר מפעל, חצר בית, תחנת דלק, דרך עפר וכו'.</p> <p>< מכאן: כל "עובר דרך" המשתמש בדרך לנסיעה, הליכה או לעמידה חייב לנהוג בה או ללכת לפי החוק ולציית לחוק</p> <p>< חלקי הדרך: כביש, שול הדרך, תעלת ניקוז, שטח הפרדה, נתיב, נתיב מיוחד, מדרכה</p> <p>< התמורות המתייחסים לזיהוי חלקי הדרך וסוגי כבישים</p>	<p>א- הדרך וחלקיה</p> <p>תמורות</p>

שלב ב - מיקום בדרך, חנייה, צמתים, פניות וזכויות קדימה

מפגש 3 שיעור ראשון

יעדי השיעור:

נסיעה בימין הכביש, החלפת נתיבים, התקרבות לצמתים מיקום וחצייה

- 1 התלמיד **יסביר** את דרישות החוק העוסקות בנסיעה בימין הכביש ואת חשיבות המיקום
- 2 התלמיד **ימנה** את המצבים בהם עוזבים את הימין
- 3 התלמיד **יגדיר** נתיב וימנה את דרישות החוק לסטייה מנתיב
- 4 התלמיד **יכיר** את הסכנות בהחלפת נתיב
- 5 התלמיד **ימנה** את סדר הפעולות לצורך החלפת נתיב
- 6 התלמיד **יסביר** את דרישות החוק בהתקרבות ובחציית צמתים
- 7 התלמיד **ימנה** את מכלול הגורמים והבעיות בהתקרבות לצמתים
- 8 התלמיד **ימנה** את סדר הפעולות שיש לבצע בהתקרבות וחציית צמתים
- 9 התלמיד **יזהה** את הנתיבים וימנה את השיקולים לבחירת נתיב מתאים לחצייה ישרה
- 10 התלמיד **יציין** את הסכנות בבחירה שגויה של נתיב ואופן ההתמודדות

המשימה	תוכן השיעור	אמצעי המחשה/ הערות
א-1 נסיעה בימין הכביש	<p>הימין זה הבית שבכביש למי זה ברור?</p> <p>מיקום בכביש</p> <ul style="list-style-type: none"> < דרישות החוק העוסקות בנסיעה בימין הכביש < חשיבות הנסיעה בצידו הימני של הכביש < המקרים בהם עוזבים את ימין הכביש 	שאלה
א-2 תמרורים	<ul style="list-style-type: none"> < התמרורים המתייחסים לנסיעה בימין הכביש 	
ב-1 החלפת נתיבים	<p>שינוי מיקום הכביש איך מבצעים?</p> <ul style="list-style-type: none"> < הגדרת נתיב ודרישות החוק לסטייה מנתיב < הדרכים להחלפת נתיב < הסכנות בהחלפת נתיב מימין לשמאל ומשמאל לימין < סדר הפעולות הבטיחותי לצורך החלפת נתיב 	שאלה
ב-2 תמרורים	<ul style="list-style-type: none"> < התמרורים המתייחסים לנסיעה בימין הכביש 	
ג-1 התקרבות לצמתים מיקום חצייה	<p>מה צריך לעשות כשכלי רכב מגיעים מכיוונים שונים?</p> <ul style="list-style-type: none"> < הגדרות ודרישות החוק בהתקרבות ובחציית צמתים < מכלול הגורמים בהתקרבות לצמתים ואופן ההתמודדות < סדר הפעולות הבטוח בהתקרבות לצמתים ולפני החצייה < זיהוי הנתיבים לחצייה ישרה והשיקולים לבחירת הנתיב בצומת רב נתיבי < הסכנות הנובעות מבחירה שגויה של נתיב וההתמודדות עימן < הסכנות והבעיות המיוחדות בחציית צמתים < סדר הפעולות לחציית צמתים 	שאלה
ג-2 תמרורים	<ul style="list-style-type: none"> < התמרורים המתייחסים להתקרבות לצמתים מיקום וחצייה 	

יעדי השיעור:

פניות ימינה, שמאלה, פרסה ודרך ללא מוצא

- 1 התלמיד **יציין** את דרישות החוק וההיגיון העומד מאחוריהן
- 2 התלמיד **יזהה** סוגי כבישים על פי מבנה והתמרורים
- 3 התלמיד **יסביר** את השיקולים לבחירת נתיב לפנייה בצומת מרובה נתיבים
- 4 התלמיד **ימנה** את הבעיות והסכנות בביצוע פניות בצמתים
- 5 התלמיד **ימנה** את סדר הפעולות לביצוע פניות
- 6 התלמיד **יגדיר** מהי פניית פרסה, תוך התייחסות לפניות בצומת ושלא בצומת
- 7 התלמיד **יציין** את דרישות החוק וההיגיון העומד מאחוריהן לצורך ביצוע פניית פרסה
- 8 התלמיד **יסביר** את הסכנות המיוחדות לפניית פרסה
- 9 התלמיד **יסביר** כיצד מזהים דרך ללא מוצא
- 10 התלמיד **יסביר** את העיקרון וההיגיון בכניסה ויציאה מדרך ללא מוצא
- 11 התלמיד **ימנה** לפי סדר עדיפות בטיחותי את האפשרויות בכניסה ויציאה מדרך ללא מוצא

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	פונים לצדדים וגם חוזרים חזרה בכיוון, מה זה אומר? < דרישות החוק וההיגיון העומד מאחוריהן < זיהוי הכביש על פי מבנה והתמרורים < השיקולים בבחירת הנתיב לפנייה בצומת מרובה נתיבים < הבעיות והסכנות בביצוע פניות < סדר הפעולות לביצוע	ד-1 פניות ימינה ושמאלה
	< התמרורים המתייחסים לפניות ימינה ושמאלה	ד-2 תמרורים
	< מהי פניית פרסה, התייחסות לפנייה בצומת ושלא בצומת < דרישות החוק לצורך ביצוע פניית פרסה וההיגיון העומד מאחוריהן	ד-3 פניית פרסה
	< התמרורים המתייחסים לפניות פרסה	ד-4 תמרורים
	< מעגלי תנועה בעלי רדיוס סיבוב גדול, מרחק גדול בין כניסה ליציאה < מעגלי תנועה בעלי רדיוס סיבוב קטן, מרחק קטן בדומה לצומת רגיל	ד-5 פניות במעגלי תנועה
	< התמרורים המתייחסים לפניות במעגלי תנועה	ד-6 תמרורים
שאלה	צריך להיכנס אבל איך צריך לצאת? < כיצד מזהים דרך ללא מוצא < העיקרון המנחה בכניסה ויציאה מדרך ללא מוצא < הסכנות בכניסה ויציאה מדרך ללא מוצא < אפשרויות הכניסה והיציאה מדרך ללא מוצא בסדר עדיפות בטיחותי	ד-7 דרך ללא מוצא
	< התמרורים המתייחסים לדרך ללא מוצא	ד-8 תמרורים

שלב ב - מיקום בדרך, חנייה, צמתים, פניות וזכויות קדימה

מפגש 3 שיעור שני

יעדי השיעור:

חנייה במקביל, בניצב ועל פי תמרורים וסימונים

- 1 התלמיד **יגדיר** את דרישות החוק לביצוע חנייה ועצירה
- 2 התלמיד **יגיד** את דרישות החוק לגבי העלאת נוסעים והורדתם בימין ובשמאל הדרך
- 3 התלמיד **יגדיר** מהו מקום מתאים לביצוע חנייה או עצירה על פי חוק
- 4 התלמיד **יסביר** את השיקולים לביצוע חנייה בנסיעה לפני או בנסיעה לאחור
- 8 התלמיד **יתאר** את הבעיות והסכנות לפני, במהלך ובסיום החניות לסוגיהן ואופן ההתמודדות עימן
- 9 התלמיד **ימנה** את סוגי החנייה על פי הסימונים על הדרך ויסביר את חשיבות הדיוק בביצוע

המשימה	תוכן השיעור	אמצעי המחשה/ הערות
א- עצירה וחנייה בסמוך למדרכה בימין ובשמאל הכביש בנסיעה לפני ולאחור	<p>מי אומר שקשה לחנות ומה זו עצירה?</p> <ul style="list-style-type: none"> < דרישות החוק לחנייה ועצירה בימין ובשמאל < דרישות החוק לגבי העלאת נוסעים והורדתם בימין ובשמאל הדרך < איתור מקום מתאים על פי דרישות חוק < השיקולים לביצוע חנייה בנסיעה לפני או בנסיעה לאחור ותנאי הדרך < אופן הביצוע בנסיעה לפני < אופן הביצוע בנסיעה לאחור < הבעיות והסכנות לפני, במהלך ובסיום החניות לסוגיהן ואופן ההתמודדות עימן < חנייה על פי סימונים על הדרך וחשיבות הדיוק בביצוע 	שאלה
ב- חנייה בהתאם לסימונים על פני הדרך	<p>למה חשוב לחנות בין הסימונים לצורך ביצוע חנייה?</p> <ul style="list-style-type: none"> < דרישות החוק לביצוע חנייה ויציאה מחנייה בהתאם לסימונים על הדרך < הבעיות והסכנות ואופן ההתמודדות בעת חנייה על פי סימונים על הדרך < הבעיות והסכנות ואופן ההתמודדות בעת חנייה על פי סימונים על הדרך כביש ומדרכה במשולב ומדרכה בנפרד 	שאלה
ג- תמרורים	<ul style="list-style-type: none"> < התמרורים והסימונים על פני הדרך המתייחסים לביצוע עצירה וחנייה לסוגיהן 	

שלב ב - מיקום בדרך, חנייה, צמתים, פניות וזכויות קדימה

מפגש 4 שיעור ראשון - זכויות קדימה

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד יגדיר את המושג מתן זכות קדימה
- 2 התלמיד ימנה את התקנות העוסקות במתן זכות קדימה בדרך
- 3 התלמיד יסביר את כללי ההתנהגות במקרים של אי כיבוד כללי מתן זכות קדימה
- 4 התלמיד יתאר כיצד יש לאמוד מרחקים ומהירות של כלי רכב אחרים הנעים בדרך
- 5 התלמיד יסביר את הסכנות הצפויות ממעבר כלי רכב בצמתים שאינם מתומררים ובמיוחד בצמתים מרומזרים
- 6 התלמיד ימנה את סדר הפעולות למתן זכות קדימה בדרך, במצבים השונים
- 7 התלמיד יסביר כיצד לקבל החלטה על פי שלושה מצבי חשיבה בכביש: בטוח ניתן לביצוע, בטוח לא ניתן לביצוע וספק לגבי ביצוע הפעולה הנדרשת
- 8 התלמיד יציין את התמרורים, הרמזורים והסימנים העוסקים במתן זכות קדימה בדרך ואת אופן התייחסות למיקומם

המשימה	תוכן השיעור	אמצעי המחשה/ הערות
א- מתן זכות קדימה	<p>למה חשוב להדגיש את המילה מתן?</p> <p>מתן זכות קדימה שלא בצומת</p> <ul style="list-style-type: none"> < משמעות המושג מתן זכות קדימה < התקנות העוסקות במתן זכות קדימה שלא בצומת < כללי התנהגות במקרים של אי כיבוד כללי מתן זכות הקדימה < אומדן מרחקים ומהירות של כלי רכב אחרים הנעים בדרך < קבלת החלטות על פי שלושה מצבי חשיבה בכביש: בטוח ניתן לביצוע, בטוח לא ניתן לביצוע וספק לגבי ביצוע הפעולה הנדרשת 	שאלה
א-1 תמרורים	<ul style="list-style-type: none"> < התמרורים המתייחסים למתן זכות קדימה שלא בצומת 	
	<p>אל תהיה צודק היה חכם, מה החוכמה שעומדת מאחורי משפט זה?</p> <p>מתן זכות קדימה בצומת שאינו מתומרר בתמרורי מתן זכות קדימה</p> <ul style="list-style-type: none"> < הסכנות הצפויות ממעבר כלי רכב בצומת שאינו מתומרר < התקנות העוסקות במתן זכות קדימה בצומת לא מתומרר < סדר הפעולות לקראת הכניסה לצומת שאינו מתומרר ובמעבר בו < כללי התנהגות במקרים של אי כיבוד כללי מתן זכות קדימה 	שאלה
א-1 תמרורים	<p>מה תפקידם של התמרורים בצמתים?</p> <p>מתן זכות קדימה בצומת מתומרר בתמרורי מתן זכות קדימה</p> <ul style="list-style-type: none"> < זיהוי התמרורים והסימנים העוסקים במתן זכות קדימה, משמעותם ומיקומם < סדר הפעולות לקראת כניסה לצומת מתומרר בתמרורי מתן זכות קדימה וסימנים על פני הדרך ובמעבר בו < סדר הפעולות לקראת כניסה לצומת מתומרר בתמרורי מתן זכות קדימה המוצבים בכיוונים האחרים < מקום העצירה לפני הכניסה לצומת < קבלת החלטות על פי שלושה מצבי חשיבה בכביש: בטוח ניתן לביצוע, בטוח לא ניתן לביצוע וספק לגבי ביצוע 	שאלה
	<ul style="list-style-type: none"> < התמרורים המתייחסים למתן זכות קדימה בצומת מתומרר 	

שלב ב - מיקום בדרך, חנייה, צמתים, פניות וזכויות קדימה

מפגש 4 שיעור שני

המשימה	תוכן השיעור	אמצעי המחשה/ הערות
	<p>מעגל תנועה וכיכר זה אותו דבר?</p> <p>מתן זכות קדימה במעגלי תנועה שונים</p> <ul style="list-style-type: none"> < זיהוי מעגלי תנועה שונים < מקום העצירה לפני הכניסה לצומת עם מעגל תנועה < כללי מתן זכות קדימה במעגלי תנועה < קבלת החלטות על פי שלושה מצבי חשיבה בכביש: בטוח ניתן לביצוע, בטוח לא ניתן לביצוע וספק לגבי ביצוע 	שאלה
	<p>ירוק ברמזור אנחנו מוגנים, עוברים ולא בודקים, מה אתם אומרים?</p> <p>מתן זכות קדימה בצומת מרומזר</p> <ul style="list-style-type: none"> < הסדרי התנועה הקשורים לצמתים מרומזרים < אופן ההתנהגות על פי צבע האור המופיע ברמזור < הסכנות הצפויות במעבר בצמתים מרומזרים < התנהגות במצבים חריגים בצמתים מרומזרים < מקום העצירה לפני הכניסה לצמתים מרומזרים < קבלת החלטות על פי שלושה מצבי חשיבה בכביש: ניתן לביצוע, לא ניתן לביצוע וספק לגבי ביצוע 	שאלה
א-1 תמרורים	התמרורים, הסימנים והרמזורים המתייחסים למתן זכות קדימה בצומת מרומזר	

מדרג הציות

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד **יסביר** מדוע עדיפה הוראת שוטר
- 2 התלמיד **יסביר** מדוע עדיפה הוראת הרמזור על הוראת כל תמרור
- 3 התלמיד **יסביר** כיצד צריך נוהג רכב המתקרב לצומת מרומזר כשמערכת הרמזורים אינה פועלת מכל סיבה
- 4 התלמיד **יסביר** את מבנה מדרג הציות וינמק את הסיבות למבנה המדרג

המשימה	תוכן השיעור	אמצעי המחשה/ הערות
א-1 מדרג הציות	<p>ממי צריך לקבל הוראת ביצוע בכניסה לצומת מרומזר ומתמרור?</p> <ul style="list-style-type: none"> < הוראת השוטר עדיפה על הוראת רמזור < הוראת האור ברמזור עדיפה על פני הוראת תמרור < הוראות החוק כאשר מערכת הרמזורים אינה פועלת 	שאלה

שלב ב - מיקום בדרך, חנייה, צמתים, פניות וזכויות קדימה

מפגש 5 שיעור ראשון - הולכי רגל

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד יזהה מוקדם ככל האפשר מקומות צפויים לחצייה או הליכה של הולכי רגל
- 2 התלמיד יזהה מוקדם ככל האפשר נוכחות הולכי רגל המתקרבים, חוצים, הולכים במקומות צפויים בדרך
- 3 התלמיד יתאים את מהירות הנסיעה לצורך נהיגה על פי חוק והתמודדות עם הוראות החוק כלפי הולכי רגל
- 4 התלמיד יסביר את חשיבות התקשורת הברורה עם משתמשי הדרך האחרים
- 5 התלמיד ימנה את הוראות החוק הנדרשות מהנהג בעת מפגש בינו לבין הולך הרגל ורוכב האופניים
- 6 התלמיד ימנה את חובותיו של הולך הרגל כמי שמשתמש ובעל זכויות בדרך
- 7 התלמיד יציין את הפתרונות למפגש המסוכן בין נהג הרכב להולך הרגל

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	<p>מה היתרונות של הנהג ברכב מול הולך הרגל ורוכב האופניים?</p> <ul style="list-style-type: none"> < זיהוי מוקדם של מקומות מוסדרים או צפויים לחצייה או הליכה של הולכי רגל < זיהוי מוקדם של נוכחות הולכי רגל המתקרבים, חוצים מקומות מוסדרים ושאינם מוסדרים וצפויים לחצייה או הליכה < הקשר בין מהירות הנסיעה לחובות הנהג כלפי הולכי רגל < חשיבות התקשורת הברורה עם משתמשי הדרך האחרים < דרישות החוק מהנהג ברכב כלפי הולכי הרגל < חובותיו של הולך רגל כמשתמש בדרך < פתרונות של הרשויות לקונפליקט בין נהג ברכב להולך הרגל 	<p>א- התאמת הנהיגה להולכי רגל</p> <p>ב- התמרוקים</p>
	<ul style="list-style-type: none"> < התמרוקים, הסימנים, והרמזורים המתייחסים להולכי רגל, המאפשרים להם שימוש בטוח בכביש 	

שלב ב - מיקום בדרך, חנייה, צמתים, פניות וזכויות קדימה מפגש 5 שיעור שני - מסילת ברזל

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד **יסביר** את ההבדלים בין רכב לרכבת
- 2 התלמיד **יסביר** את הבעיות והסכנות הצפויות בהתקרבות למפגש מסילת ברזל ובחצייתו
- 3 התלמיד **ימנה** את התקנות העוסקות במפגש מסילת ברזל ויבין אותן
- 4 התלמיד **יסביר** את אופן ההתנהגות בהתקרבות ובמעבר מפגש מסילת ברזל

המשימה	תוכן השיעור	אמצעי המחשה/ הערות
א- מפגש מסילת ברזל	<p>למה מפגש מסילת ברזל ולא צומת מסילת ברזל?</p> <ul style="list-style-type: none"> < ההבדלים בין רכב לרכבת, כמשתמשי דרך < הבעיות והסכנות הצפויות בהתקרבות למפגש מסילת ברזל ובחצייתו < התקנות העוסקות במפגש מסילת ברזל < אופן ההתנהגות התקרבות, בעצירה ובמעבר מפגש מסילת ברזל 	שאלה
ב-התמרורים	<ul style="list-style-type: none"> < התמרורים והסימנים המתייחסים למפגש מסילת ברזל 	

רכב ביטחון

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד **יגדיר** רכב ביטחון
- 2 התלמיד **יסביר** התנהגות נכונה בעת מפגש עם רכב ביטחון
- 3 התלמיד **יסביר** את כללי ההתנהגות הנאותה של נהג הרואה ושומע רכב ביטחון
- 4 סיכום שלב א, סיכום שלב ב, הכנה למבחן פנימי

המשימה	תוכן השיעור	אמצעי המחשה/ הערות
א- רכב ביטחון	<p>מה ההבדל בין אמבולנס כחול לבין אמבולנס אדום?</p> <ul style="list-style-type: none"> < הגדרת רכב ביטחון וזיהוי < התנהגות רכב בתפקיד < כללי ההתנהגות שרואים ושומעים רכב ביטחון בתפקיד 	שאלה
סיכום שלב א סיכום שלב ב הכנה למבחן	<p>מדוע צריך מבחן שלב בלימוד העיוני?</p> <ul style="list-style-type: none"> < חזרה כללית על כל הנושאים שנלמד < הכנה למבחן פנימי לשלב- א ושלב- ב < קבלת משוב 	שאלה

שלב ג - חלק 1: מהירות הנסיעה, שמירת רווח, עקיפות ודרכים הרריות מפגש שש שיעור ראשון - מהירות, התנהגות במחלף

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד **יסביר** את התקנות העוסקות במהירות הנסיעה
- 2 התלמיד **ימנה** הגורמים המשפיעים על קביעת המהירות
- 3 התלמיד **יסביר** מהי מהירות סבירה ואת הגורמים המשפיעים על קביעת המהירות
- 4 התלמיד **ימנה** את המצבים בהם חלה חובת ההאטה וינמק את הסיבות לכך
- 5 התלמיד **יתאר** מבנה של מחלף, נתיבי האטה וההאצה
- 6 התלמיד **יסביר** כיצד מתנהגים בנתיב האטה
- 7 התלמיד **יסביר** כיצד משתלבים בנתיבי האצה

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	<p>מהירות גבוהה מגדילה את הסכנה מדוע?</p> <ul style="list-style-type: none"> < התקנות העוסקות במהירות הנסיעה < הגורמים המשפיעים על קביעת המהירות < מהירות סבירה מהי? < חובת ההאטה 	<p>א- מהירות הנסיעה</p>
שאלה	<p>מחלף זה צומת?</p> <ul style="list-style-type: none"> < מבנה המחלף נתיבי האטה, נתיבי האצה < אופן ההתנהגות בירידה לנתיבי האטה < אופן ההתנהגות בהשתלבות בנתיבי האצה 	<p>ג- מחלף</p>
	<ul style="list-style-type: none"> < התמרוורים והסימנים המתייחסים למהירות הנסיעה < התמרוורים והסימנים המתייחסים למחלף 	<p>ב- התמרוורים</p> <p>ד- התמרוורים</p>

שלב ג - חלק 1: מהירות הנסיעה, שמירת רווח, עקיפות ודרכים הרריות, נהיגה בזמן תאורה בחשכה

מפגש 6 שיעור שני

שמירת רווח

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד **יסביר** את הצורך בשמירת רווח, מלפנים, מהצדדים, מאחור ומרכב העומד מלפנים
- 2 התלמיד **יסביר** את משמעות התקנות העוסקות בשמירת רווח
- 3 התלמיד **יסביר** את הקשר בין מהירות הנסיעה לבין שמירת רווח
- 4 התלמיד **יסביר** את השיטות לשמירת רווח
- 5 התלמיד **יסביר** וינמק את הסיבות לשמירת רווח גדול יותר

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	<p>האם גדול הרווח הנשמר תלוי בסוג הרכב ובמערכת הבלמים?</p> <ul style="list-style-type: none"> < הצורך בשמירת רווח < משמעות התקנות העוסקות בשמירת רווח < הקשר בין מהירות הנסיעה לצורך בשמירת רווח (התייחסות בשלב א) < שיטות לשמירת רווח < המצבים בהם נדרשים לשמור על רווח גדול יותר < כיצד ניתן לשמור רווח מהצדדים < כיצד ניתן לשמור רווח מאחור < הרווח הנדרש מרכב העומד לפנים 	א-שמירת מרווח

רכב נעקף

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד **יסביר** את משמעות התקנות העוסקות בחובותיו של רכב הנעקף
- 2 התלמיד **ימנה** את הסכנות בעת שנעקפים
- 3 התלמיד **יסביר** כיצד יתמודד הנהג הנעקף עם מכלול הסכנות

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	<p>מה הקשר בין נהג רכב נעקף לבין נהג רכב עוקף?</p> <ul style="list-style-type: none"> < משמעות התקנה בעוסקת בחובותיו של הרכב הנעקף < הסכנות בעת שנעקפים < ההתמודדות של הנהג ברכב שנעקף עם מכלול הסכנות 	ב- רכב נעקף

עקיפה

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד **יגדיר** מהי עקיפה
- 2 התלמיד **יסביר** את התקנה העוסקת בכיווני העקיפה וימנה את המצבים בהם מותר לעבור מימין
- 3 התלמיד **ימנה** את איסורי העקיפה
- 4 התלמיד **ימנה** את הסכנות הצפויות בעת עקיפה ויסביר כיצד יש צורך להתמודד איתן
- 5 התלמיד **ימנה** את שלבי העקיפה ויסביר את חשיבות התכנון המוקדם לפני היציאה לעקיפה

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	<p>האם לצורך עקיפה יש לעבור נתיבי?</p> <p>< מהי עקיפה?</p> <p>< משמעות התקנה העוסקת בכיווני העקיפה</p> <p>< איסורי עקיפה</p> <p>< הסכנות הצפויות בעת עקיפה וכיצד יש להתמודד איתן</p> <p>< שלבי העקיפה וחשיבות התכנון המוקדם כמרכיב בהחלטה</p> <p>< התמרוורים והסימנים המתייחסים לרכב נעקף ורכב עוקף</p>	<p>ג-עקיפת רכב נוסע</p> <p>ד-התמרוורים</p>

התלמיד עבר בהצלחה מבחן פנימי שלב-א שלב-ב

שלב ג - חלק 1: מהירות הנסיעה, שמירת רווח, עקיפות ודרכים הרריות, נהיגה בזמן תאורה בחשכה

מפגש 7 שיעור ראשון

יעדי השיעור:

מהירויות גבוהות, דרכים הרריות

- 1 התלמיד **ימנה** את הסכנות בנהיגה במהירויות גבוהות
- 2 התלמיד **יסביר** את השפעת המהירות על הרכב ונהג
- 3 התלמיד **ימנה** את האמצעים ההנדסיים המסייעים לנהג בנהיגה במהירויות גבוהות
- 4 התלמיד **ימנה** ויסביר את המאפיינים המיוחדים של דרך הררית
- 5 התלמיד **ימנה** את הסכנות הצפויות בנהיגה בדרך הררית ויסביר כיצד מתגברים עליהן

המשימה	תוכן השיעור	אמצעי המחשה/ הערות
א- נסיעה בדרכים שאינן עירוניות במהירויות גבוהות	מה השפעת המהירות הגבוהה בזמן הנהיגה? < הסכנות מהשפעת המהירות על הרכב ועל הנהג < האמצעים ההנדסיים הבאים לסייע לנהיגה בדרכים שאינן עירוניות	שאלה
ב- נסיעה בדרכים הרריות, צרות ומפותלות	האם נהיגה בדרך הררית מקשה על השליטה של הנהג ברכב? < המאפיינים המיוחדים של דרך הררית, צרה ומפותלת < הסכנות הצפויות בנהיגה בדרך הררית וכיצד מתגברים עליהן	שאלה
ג-התמרורים	< התמרורים והסימנים המתייחסים לנהיגה במהירויות גבוהות ונהיגה בדרכים הרריות צרות ומפותלות	

שלב ג - חלק 1: מהירות הנסיעה, שמירת רווח, עקיפות ודרכים הרריות, נהיגה בזמן תאורה בחשכה

מפגש 7 שיעור שני - נהיגה בשול

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד יגדיר מהו שול הדרך
- 2 התלמיד יסביר את הסיבות לירידה מתוכננת לשול הדרך
- 3 התלמיד יסביר את הסיבות לירידה מאולצת לשול הדרך
- 4 התלמיד ימנה את ההיתרים לנהיגה בשול הדרך
- 5 התלמיד ימנה את הסכנות המיוחדות בירידה מתוכננת לשול
- 6 התלמיד ימנה את הסכנות המיוחדות בירידה מאולצת לשול
- 7 התלמיד ימנה את סדר הפעולות הבטיחותי לירידה מתוכננת לשול וחזרה ממנו
- 8 התלמיד ימנה את סדר הפעולות הבטיחותי לירידה מאולצת לשול וחזרה ממנו

המשימה	תוכן השיעור	אמצעי המחשה/ הערות
א- נהיגה בשול הדרך	<p>האם כשאין מקום בנתיבי הכביש אפשר ומותר לנהוג בשול?</p> <ul style="list-style-type: none"> < שוליים כהגדרתם בתקנות < הסיבות לירידה מתוכננת לשול הדרך < הסיבות לירידה מאולצת לשול הדרך < היתרים ואיסורים לירידה לשול < הסכנות בירידה לשול, עצירה בו ובעלייה ממנו < הסכנות המיוחדות בירידת חירום לשול ובחזרה מיידית לכביש < סדר הפעולות הבטיחותי לירידה מתוכננת לשול ולעלייה ממנו < סדר הפעולות הבטיחותי לירידת חירום (מאולצת) לשול ובחזרה לכביש 	שאלה

סכנה בלתי צפויה והימנעות מהחלקה

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד יציין את המקרים בהם יאלץ לפעול כדי למנוע סכנה פתאומית
- 2 התלמיד יסביר את הדרכים שעל נהג לפעול במקרים של סכנה פתאומית
- 3 התלמיד ימנה את הפעולות למניעת תאונות במצבים של סכנה פתאומית
- 4 התלמיד יגדיר את המושג החלקה
- 5 התלמיד יסביר את השפעות הכביש הרטוב על אחיזת הרכב בכביש
- 6 התלמיד יכיר את גורמי ההחלקה בכביש
- 7 התלמיד ימנה את הגורמים הניתנים לשליטה על ידי הנהג
- 8 התלמיד יסביר כיצד נמנעים מלהיכנס למצבי החלקה
- 9 התלמיד יסביר את אופן ההתנהגות של הרכב בכל אחד ממצבי נעילת הגלגלים

המשימה	תוכן השיעור	אמצעי המחשה/ הערות
ב- תגובות במקרה של סכנה בלתי צפויה	<p>האם היכולת לזהות סימנים מעידים, יכולה לצמצם את האפשרויות לסכנה בלתי צפויה?</p> <ul style="list-style-type: none"> < המקרים בהם יאלץ הנהג לפעול כדי למנוע סכנה פתאומית < דרכי פעולה לנהג במקרים של סכנה פתאומית < הפעולות למניעת תאונות במצבים של סכנה פתאומית 	שאלה
ג- הימנעות מהחלקה	<p>האם כאשר הרכב מחליק לא מאבדים שליטה על ההגה?</p> <ul style="list-style-type: none"> < המושג החלקה < השפעות הכביש הרטוב על אחיזת הרכב < גורמי החלקה < הגורמים הניתנים לשליטה על ידי הנהג < כיצד נמנעים מלהיכנס למצבי החלקה < אופן התנהגות הרכב בכל אחד ממצבי נעילת הגלגלים 	שאלה

שלב ג - חלק 1: מהירות הנסיעה, שמירת רווח, עקיפות ודרכים הרריות, נהיגה בזמן תאורה בחשכה

מפגש 8 שיעור ראשון - נהיגה בזמן תאורה וגורמים לאובדן שליטה

יעדי השיעור:

1	התלמיד יגדיר מהו זמן תאורה
2	התלמיד ימנה את הבעיות המיוחדות בנהיגה בזמן תאורה
3	התלמיד יסביר כיצד יתמודד עם הבעיות המיוחדות בנהיגה בזמן תאורה
4	התלמיד יסביר את אופן הפעלתם של סוגי האורות ואת הבקרה עליהם
5	התלמיד יסביר את היתרונות בהפעלת מערכת האורות באור יום
6	התלמיד יסביר את ההבדלים בנסיעה בלילה בדרך עירונית ובדרך שאינה עירונית
7	התלמיד יסביר אילו פעולות שגויות של הנהג ברכב עלולות לגרום לאובדן שליטה
8	התלמיד יסביר את הקשר שבין מהירות הנסיעה לשליטה על הרכב
9	התלמיד יסביר וינמק כיצד מצב פיזי ונפשי עלולים לגרום לאובדן שליטה ברכב
10	התלמיד יסביר וינמק כיצד לחץ חברתי מהנוסעים ברכב עלול לגרום לנהג הצעיר אובדן שליטה ברכב

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	<p>האם בזמן תאורה, אומדני המרחק והמהירות של משתמשי דרך אחרים נראים כמו בנסיעה באור יום?</p> <p>< הגדרת זמן תאורה</p> <p>< הבעיות המיוחדות בנהיגה בזמן תאורה ואת אופן ההתמודדות עימן</p> <p>< אופן הפעלת סוגי האורות והבקרה עליהם</p> <p>< היתרונות בהפעלת אורות באור יום</p> <p>< ההבדלים בין נסיעה בלילה, בדרך עירונית לבין נסיעה בדרך שאינה עירונית</p>	<p>א- נהיגה בזמן תאורה</p>
שאלה	<p>האם אובדן שליטה ברכב עלול לגרום לתאונת דרכים עצמית?</p> <p>< התמרורים והסימנים המתייחסים לנהיגה בזמן תאורה</p> <p>< פעולות השליטה ברכב של הנהג שגויות</p> <p>< נהיגה במהירות שאינה תואמת את תנאי הדרך והתנועה</p> <p>< מצבו הפיזי והנפשי של הנהג</p> <p>< לחץ חברתי על הנהג הצעיר מהנוסעים ברכב</p>	<p>ב- התמרורים</p> <p>ג- הגורמים לאובדן שליטה בזמן נהיגה</p>

שלב ג - חלק 2: לנהוג ולדעת יותר

מפגש 8 שיעור שני - מערכות מתקדמות ויציבות הרכב

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד **יזהה** ברכב מערכות בטיחות מתקדמות ברכב
- 2 התלמיד **ימנה** את המערכות המשפרות את האחיזה בכביש
- 3 התלמיד **ימנה** את המערכות המאפשרות את ההיגוי ברכב
- 4 התלמיד **ימנה** את המערכות המסייעות לשמירת רווח
- 5 התלמיד **ימנה** את המערכות המונעות פגיעה בחלק האחורי של הרכב בנסיעה לאחור
- 6 התלמיד **יסביר** את הכוחות הפועלים על הרכב בזמן הנסיעה
- 7 התלמיד **יגדיר** מהו מרכז כובד ויסביר את השפעתו על יציבות הרכב בנסיעה
- 8 התלמיד **יסביר** את השפעת המטען על מרכז הכובד
- 9 התלמיד **יסביר** את השפעת לחצי ניפוח אוויר בצמיגים על יציבות הרכב
- 10 התלמיד **יסביר** את השפעת רוחות הצד על יציבות הרכב
- 11 התלמיד **יסביר** את השפעת העקומות החדות ושיפועי הדרך על יציבות הרכב בדרך

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	<p>האם מערכות מתקדמות ברכב משפיעות על ערנות ורגישות הנהג למצבי דרך ותנועה משתנים?</p> <p>< זיהוי מערכות ברכב: א-מערכות המשפרות את אחיזת הרכב בכביש ב-מערכות המשפרות את ההיגוי ברכב ג-מערכות המסייעות לשמירת רווח ד-מערכות המונעות פגיעה בחלק האחורי של הרכב בנסיעה לאחור</p>	<p>א- מערכות בטיחותיות מתקדמות ברכב</p>
שאלה	<p>מהו רכב לא יציב?</p> <p>< הכוחות הפועלים על הרכב < מהו מרכז כובד < השפעת המטען על יציבות הרכב < לחצי ניפוח אוויר והשפעתם על יציבות הרכב < רוחות צד והשפעתם על יציבות הרכב < עקומות חדות ושיפועי דרך והשפעתם על יציבות הרכב</p>	<p>ב- יציבות הרכב</p>

שלב ג - חלק 2: לנהוג ולדעת יותר

מפגש 9 שיעור ראשון - ביקורות ברכב, תקלה והחלפת גלגל

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד יכיר את הוראות יצרן הרכב לצורך תחזוקה בטיחותית ברכב
- 2 התלמיד יסביר את חשיבות הבדיקות היומיות והתקופתיות וימנה את הפעולות שעליו לבצע
- 3 התלמיד יסביר את החשיבות בביצוע בדיקות ברכב
- 4 התלמיד יסביר את הפעולות הבטיחותיות לעצירת הרכב בעת תקלה
- 5 התלמיד ימנה את הציוד הבטיחותי הנדרש מהנהג לצורך טיפול בתקלה בדרך
- 6 התלמיד יזהה תקלות האוסרות או מאפשרות המשך נסיעה בדרך ללא סיכון בטיחותי
- 7 התלמיד יסביר את הפרטים הרשומים על דופן הצמיג
- 8 התלמיד ימנה את כלי העבודה הנדרשים ברכב לצורך החלפת גלגל
- 9 התלמיד יסביר את הצורך בתחזוק הצמיג החלופי

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	<p>כיצד בודקים את הרכב בנוסף לבדיקות במוסך?</p> <ul style="list-style-type: none"> < תחזוקה בטיחותית של הרכב לפי הוראות היצרן < חשיבות הבדיקה היומית של הרכב לפני תחילת הנסיעה הראשונה < הבדיקה התקופתית ותרומתה לשימוש בטוח ברכב 	<p>א- ביקורות ברכב והטיפול בו</p>
שאלה	<p>האם עצירת הרכב עקב תקלה, עלולה לגרום לתאונה?</p> <ul style="list-style-type: none"> < התנאים והפעולות הבטיחותיות לעצירת רכב בדרך בעת תקלה < הציוד הבטיחותי הנדרש מהנהג לצורך עצירת הרכב וטיפול בתקלה < זיהוי תקלות ברכב המאפשרות או אוסרות המשך נסיעה ברכב בדרך 	<p>ב- עצירת הרכב בעת תקלה</p>
שאלה	<p>מדוע חשוב לדעת ולהבין מה כתוב על הצמיג?</p> <ul style="list-style-type: none"> < הפרטים הרשומים על הצמיגים מצילים חיים < הוראות היצרן הקובעות מה הוא הצמיג המתאים לרכב < זיהוי הסמנים החיצוניים על הצמיג הקובעים את מצבו הבטיחותי < הכלים הנדרשים לצורך החלפת גלגל < הצמיג החלופי ברכב 	<p>ג- בדיקה חזותית של הצמיג והחלפת גלגל</p>

שלב ג - חלק 2: לנהוג ולדעת יותר

מפגש 9 שיעור שני - חגורות בטיחות והתקן ריסון

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד **יסביר** את תפקיד חגורת הבטיחות בהצלת נוסעים במכונית
- 2 התלמיד **יסביר** וינמק כיצד כריות אוויר מצילות וגם יכולות לפגוע
- 3 התלמיד **יכיר** את תרומת מתקן הריסון להצלת ילדים ויזהה התקנים בעלי תו תקן
- 4 התלמיד **ידע** לרתום התקן ריסון לרכב לפי הוראות היצרן

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	האם חגורת הבטיחות מונעת תאונה? < תפקיד חגורות הבטיחות בהצלת הנוסעים ברכב < כריות האוויר מצילות וגם פוגעות < מתקן ריסון בעל תו תקן מציל ילדים ממוות < רתימת התקן הריסון לרכב לפי הוראות היצרן	א- חגורות בטיחות, כריות אוויר, התקני ריסון לילדים ברכב

שלב ג - חלק 2: לנהוג ולדעת יותר

מפגש 10 שיעור ראשון - נהיגה בתנאים מכבידים: חורף/קיץ

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד **ימנה** את הגורמים המגבילים את הראות בחורף
- 2 התלמיד **יכיר** את המערכות המסייעות להתמודד עם הקשיים בנהיגת חורף
- 3 התלמיד **יגדיר** את המונח זרזי החלקה וכיצד מתנהגים כאשר מתקרבים למצבים בהן ישנם זרזי החלקה
- 4 התלמיד **ימנה** את תופעות הקיץ המסכנות נהיגה
- 5 התלמיד **יסביר** את הפעולות המקטינות את תופעות הקיץ המסכנות נהיגה

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	נהיגה בחורף זה לא רק שפעת, האם ישנה סכנה נוספת? < הגורמים המגבילים את הראות בנהיגה בחורף < המערכות המסייעות לנהג להתמודד עם הקשיים בנהיגת חורף < זרזי החלקה, חשיבות הזיהוי והתגובה אליהם	א-נהיגת חורף
שאלה	במה יכול הקיץ להשפיע על הנהיגה? < תופעות הקיץ המסכנות את הנהיגה < הפעולות הבטיחותיות המקטינות את השפעות הקיץ המסכנות את הנהיגה	ב- נהיגת קיץ

שלב ג - חלק 2: לנהוג ולדעת יותר

מפגש 10 שיעור שני - מה חשוב ועל מי האחריות

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד **ימנה** את חובות הנהג במקרה של תאונת דרכים
- 2 התלמיד **יסביר** כללי ההתנהגות בתאונה בה נגרם נזק בלבד
- 3 התלמיד **יסביר** את חובותיו של נהג העובר במקום תאונת דרכים בה נפגע אדם
- 4 התלמיד **יסביר** את חובותיו של נהג על חובת הימצאות מסמכי הרכב והנהג בזמן נהיגה
- 5 התלמיד **יכיר** את חובותיו של קצין משטרה הגורמים לפסילת רישיון
- 6 התלמיד **יכיר** את איסורי תנועת רכב ל-30 יום עקב ביצוע עברות תנועה
- 7 התלמיד **יכיר** את שיטת הניקוד ומטרותיה

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	<p>מהי תאונת פגע וברח?</p> <ul style="list-style-type: none"> < חובות הנהג במקרה של תאונת דרכים < תאונה עם נפגעים < תאונת נזק בלבד < חובותיו של נהג רכב העובר במקום תאונת דרכים בה נפגע אדם < שיטת הניקוד, מטרותיה 	א- חשוב לדעת
שאלה	<p>מה זה להיות נהג אחראי?</p> <ul style="list-style-type: none"> < אחריות הנהג על מסמכי הרכב שחייבים להיות ברכב בזמן נהיגה < אחריות הנהג על מסמכי הנהג שחייבים להיות ברכב בזמן נהיגה < חובותיו של קצין משטרה הגורמים לפסילת רישיון הנהיגה < איסור תנועת רכב ל-30 יום לפחות עקב ביצוע עברות תנועה 	ב- אחריות הנהג

שלב ג - חלק 2: לנהוג ולדעת יותר

מפגש 11 שיעור ראשון - נהג חדש, המלווה, זהירות כללית, נהיגה ואלכוהול

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד **יסביר** מיהו "נהג חדש"
- 2 התלמיד **יסביר** את ההבדלים הבסיסיים בין נהג ותיק לנהג חדש, כגון: תפעול הרכב, ראיית דרך ויכולתו להגיב למצבים משתנים
- 3 התלמיד **יכיר** את החובות וההגבלות החלות על נהג חדש מכוח החוק
- 4 התלמיד **יסביר** וינמק את ההבדלים בין נהג חדש צעיר, לבין נהג חדש בוגר
- 5 התלמיד **יתאר** את מאפייני מעורבות נהג צעיר בתאונות קטלניות
- 6 התלמיד **יסביר** מי רשאי להיות מלווה לנהג חדש
- 7 התלמיד **יגדיר** מהי התקופה הנדרשת על ידי המחוקק לעניין תקופת הליווי
- 8 התלמיד **יגיד** כיצד מזהים נהג חדש ואת המגבלות להסעת נוסעים
- 9 התלמיד **יסביר** את עקרונות התקנה חובת "הזהירות הכללית"
- 10 התלמיד **יסביר** מתי נחשב נהג לנהג שיכור
- 11 התלמיד **יסביר** את השפעת הנוסעים על הבטיחות בנהיגה
- 12 התלמיד **יסביר** וינמק הקשר בין שתיית אלכוהול ונהיגה (אם שותים לא נוהגים)
- 13 התלמיד **יסביר** מדוע גם תרופות משפיעות על הנהיגה הבטוחה
- 14 התלמיד **יסביר** וינמק את הסכנות בנטילת סמים על הנהיגה ברכב

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	מדוע ישנו שילוט בחלון האחורי של הרכב שבו מצוין "נהג חדש"? <ul style="list-style-type: none"> < מיהו נהג חדש < נהג חדש מול נהג ותיק, הבדלים תפעוליים, ראיית דרך ותגובות למצבים משתנים < נהג חדש, החובות וההגבלות מכוח החוק < נהג חדש צעיר מול נהג חדש בוגר < מאפייני מעורבות של נהג צעיר בתאונות דרכים קטלניות 	א-נהג חדש
שאלה	מדוע מלווה נחשב כעוד גורם ממתן לנהג חדש, נהג צעיר בדרך לעצמאות ונהיגה בטוחה יותר? <ul style="list-style-type: none"> < מי רשאי להיות מלווה לנהג חדש < התקופה שהמחוקק דורש ליווי לנהג חדש, להלן "תקופת הליווי" < נהג חדש נהג מזוהה < נהג חדש מגבלות להסעת נוסעים < נהג חדש מחזיק ברישיון על תנאי < העבירות החמורות שבגינן לא יחודש רישיון הנהיגה של נהג חדש 	ב- חובת ליווי
שאלה	מה הפרוש של "זהירות כללית"? <ul style="list-style-type: none"> < תקנה 21 "אחריות הנהג", נותנת מענה לכל סוגי ההתנהגויות של הנהג בדרך 	ג- חובת הזהירות הכללית
שאלה	מה יכול לגרום בקבוק בירה אחד לנהג? <ul style="list-style-type: none"> < המצב בו נחשב נהג לנהג שיכור < אלכוהול משפיע לא רק על הנהג < הסיסמה אומרת, אם ששותים לא נוהגים < גם תרופות מסוימות נחשבות < סמים זו תופעה לא רק בנהיגה, זו מכת מדינה 	ד- נהיגה אלכוהול, תרופות וסמים

שלב ג - חלק 2: לנהוג ולדעת יותר

מפגש 11 שיעור שני - גרירה, מסלול אתגר

יעדי השיעור:

- 1 התלמיד **יסביר** כיצד מחברים נגרר לגרור, חיבור מכני וחיבור חשמלי
- 2 התלמיד **ימנה** את הכלים והעזרים הנדרשים בזמן שגוררים גרור
- 3 התלמיד **יכיר** את מגבלות הנהיגה ברכב הגורר גרור בנסיעה לפניים
- 4 התלמיד **יסביר** כיצד נוהגים ברכב גורר באת נסיעה לאחור ויכיר את מגבלות התמרון של הגורר
- 5 התלמיד **יסביר** את הוראות החוק לצורך גרירה הנדרשות מהגורר והנגרר
- 6 התלמיד **יסביר** את התנאים לביצוע מסלול אתגר ואת מהות הנהיגה במסלול
- 7 התלמיד **ידע** את המשימות הנדרשות לביצוע במסלול אתגר
- 8 התלמיד **יסביר** וינמק את המוכנות שלו לגשת למבחן מעשי של "אגף הרישוי"

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
שאלה	<p>את מי מותר לנו לגרור?</p> <ul style="list-style-type: none"> < רתימת הנגרר, חיבור מכני וו גרירה, חיבור חשמלי מערכת האורות < הכלים והעזרים, גלגל חלופי < מגבלות נהיגת ברכב גורר עקב גרירת גרור בנסיעה לפניים < היגוי בנסיעה לאחור עקב גרירת גרור < הוראות החוק לגבי גרירה, לגורר ולנגרר 	א- גרירת גרור
שאלה	<p>מדוע המשימות במסלול אתגר מסכמות את יכולת הנהג להתמודד במבחן רשות הרישוי</p> <p>לצורך קבלת היתר נהיגה זמני וליווי?</p> <ul style="list-style-type: none"> < התנאים לביצוע מסלול אתגר < מהות הנהיגה במסלול אתגר < המשימות הנדרשות לביצוע במסלול אתגר < המבחן המעשי של רשות הרישוי 	ב- מסלול אתגר

שלב ג - חלק 2: לנהוג ולדעת יותר

מפגש 12 שיעור ראשון

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
	<ul style="list-style-type: none">< שאלות סיכום המתייחסות ללימודים העיוניים< שאלות משוב לגבי ארגון מרכז לימוד נהיגה< קבלת משוב מהתלמידים על תהליך הלימוד העיוני במרכז לימוד נהיגה< ניתוח תאונות דרכים	א- השלמות ושאלות סיכום

שלב ג - חלק 2: לנהוג ולדעת יותר

מפגש 12 שיעור שני

אמצעי המחשה/ הערות	תוכן השיעור	המשימה
	<ul style="list-style-type: none">< מבחן סיום תהליך הלימוד במרכז לימוד הנהיגה< התלמיד עבר או נכשל הנחיות להמשך< המשך הלימוד המעשי עד לסיום וקבלת תעודה ממרכז לימוד נהיגה <p>ביצוע והצלחה במבחן העיוני של רשות הרישוי והפניה למסלול אתגר סיום מסלול אתגר ביצוע והצלחה במבחן מעשי של רשות הרישוי</p>	מבחן גמר מרכז לימוד נהיגה

